

Turistický magazín

ročník XVI., duben 2022

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

„Každý člověk je
zámožný, pokud
má zdravé ruce
a trochu rozumu.“

-Tomáš Baťa-

**Když Velikonoce,
tak kočičky**

Vojtěch Kubašta

„Velikonoční betlém“ malý

„Velikonoční betlém“ nemá nic společného s narozením Ježíška.

To jenom Vojtěch Kubašta tímto řešením posunul ve svém světě 3D hranici nemožného výš, k Velikonocům.

Zmenšené vydání z nakladatelství GAMON studio Roman Kubašta z let 1993–1995.

rozměr složený 15 x 21,5 cm
rozměr rozložený 30 x 21,5 cm
rozměr na výšku 16 cm

KOMPLET OBSAHUJE

- 3D příběh jako přání do obálky
- rozevírací dvojlistový betlém
- pásky na postavení vajíček (postranní zátěž při rozložení)
- obálku A5

Originalita a kvalita garantovaná Romanem Kubaštou.

cena 220 Kč
osobní odběr 0 Kč
poštovné 70 Kč

Objednávejte na e-shopu KAM po Česku www.kampocesku.cz/eshop

Milí čtenáři,

den s velkým „D“ se nezadržitelně blíží. Doslova už bere za kliku dveří, kterými vstoupíme do nové turistické sezony. Vstup volný, dokonce i pro zanícené vyznavače zdravého životního stylu, kteří si zakládají na tom, že denně ujdou mytických 10 tisíc kroků. Proč mytických? Podle studie řady odborníků je tradované moudro, jež spojuje zdravý životní styl a denní

dávku 10 000 kroků, pitomost. Pro ty, co žijí spíše vsedě, jde o varování, aby nebrali pohyb na lehkou váhu či nadváhu. Nesmyslem není to, že bychom se neměli hýbat, to naopak platí dvojnásob, ale denní dávka 10 000 kroků, pro dospělého zhruba 7 km, je podle všeho přehnaná. Pro ty, jimž není lhostejné jejich zdraví, je vhodný počet kroků, které by měli denně ujit, asi 6 000, tedy 4 km. Záleží na věku. Další kroky navíc vyhlídky na delší život nijak nevylepší.

Počet našinců, co by se měli více hýbat, v roce 2021 vzrostl o 22 000. Ne sice až tak naší zásluhou, jako díky zahraničnímu stěhování, ale vzrostl. Pokud pomenu smutný fakt, že počet zemřelých převýšil počet narozených o 28 000 a byl nejhlubším přirozeným úbytkem v naší historii od roku 1918, narodilo se o 1 600 dětí víc než před rokem. Za růstem stojí děti druhorozené, kterých bylo o 5 % víc. Prvorozených bylo 52 tisíc, ale děti třetího či vyššího pořadí o 1 % méně. Dobrou zprávou je, že nevyrobíme jenom jedináčky. A když už děti vyrábíme, chceme vědět, jak úspěšně a co. Těhotenské testy velké přesnosti, určující pohlaví dítěte, znali před 4 000 lety už Egypťané v době, kdy u nás končila doba kamenná. V archivech Kodaňské univerzity je papyrus s popisem testu, kde žena, když chtěla zjistit, je-li těhotná, vzala dvě misky, do jedné dala pšenici, do druhé ječmen. Pak se do misek vymočila, a když obilí vzklíčilo, byla v očekávání. Když vzklíčil dříve ječmen, narodil se kluk. Dnes to musí zjistit ultrazvuk.

V dubnovém vydání jsme si vždy dávali záležet na nějakém tom aprílu, letos tomu tak nebude. Informace v tomto vydání jsou zcela pravdivé, ověřené a vyzkoušené. Vydejte se s námi tedy bez obav napříč zemí v čase probouzejícího se jara. Mějte jen na paměti, že „duben, ještě tam budem“, a tak si přibalte i něco teplejšího. Jakmile vyneseme Moranu (letos 3. dubna), vzhůru za poznáním. Rozvolnění jsme dokonale, jako by tu žádný čínský fujtajbl roky nebyl, takže ani hromadným akcím v cestě nic nestojí, třeba pálení čarodějnic koncem dubna. Ti, co dávají přednost méně namačkaným výletům, najdou v tomto vydání nejednu skvělou pozvánku. Proto aprílovým výletům zdar, nepřizní osudu zmar.

Luděk Sládek, šéfredaktor

vychází elektronicky
28. 3. 2022

Babička říkala...

Má-li mrak okraj rozmazaný,
pršiplášt měj nachytaný.

KAM vybírá z obsahu

28

Těžký život Jaromíra	02
Prozíravý feudál	03
Chudoba umu netratí	04
Skaut, motorista, cestovatel	05
Trampská legenda	06
Vizionář	07
Výsledky X. ročníku ankety Kraj mého srdce	08–09
Na kole okolo Kolína	10
České Budějovice po souši i po vodě	12
Muzeum fotografie v Jindřichově Hradci	15
Velikonoční svátky v Chebu	19
Kdo je Kukula a kdo Chňapík SOUTĚŽ	27
Za šlechtou i turistikou do malebných Bučovic	29
Hotel Guide 2022 SOUTĚŽ	30

Těžký život

Jaromíra (1010 let)

„Několikanásobného“ knížete stihl krutý osud. Starší bratr Boleslav III. ho nechal vykastrovat a další bratr Oldřich oslepit.

Kníže Jaromír byl sesazen bratrem Oldřichem I. v dubnu 1012

Boleslav III. se bál o knížecí stolec, protože sám dědice neměl. Donutil Jaromíra roku 1001 k útěku k bavorskému vévodovi Jindřichovi II. Ten pomohl Jaromíra na chvíli dosadit na český stolec, ale Boleslav to nestrpěl. Na podzim 1004 se Jaromír ujímá vlády opět za podpory Jindřicha II. a dostává Čechy v léno. Na jaře 1012 na scénu vstupuje mladší bratr Oldřich, který bratra vypudil do Polska a nakonec do Utrechtu, kde je dalších 21 let vězněn. Na podzim 1033 je Jaromír potřetí a na krátkou dobu ustanoven českým knížetem.

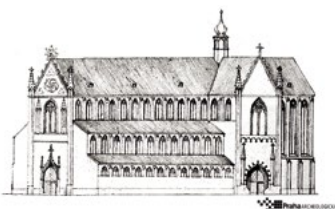
-babok-

foto © Wikimedia Commons

Zbraslavský klášter

(730 let)

Pověst o Zbraslavi zmiňuje syna Bivoje a Kazi, jistého Zbraslava, který měl na dnešní Zbraslavi dvůr, jenž odkázal benediktinům. První písemná zmínka je z roku 1115, kdy Vladislav I. daroval Zbraslav kladrubskému klášteru.

Zbraslavský chrám, plán nalezený v makovicí věže kostela v Horních Mokropsích

Přemysl Otakar II. tu nechal roku 1268 vystavět lovecký dvůr s věžemi a velmi pevnými zdmi. Po bitvě na Moravském poli (1278) jej zdědil syn Václav II. a, ke cti Boha a jeho matky Marie, blahoslavené Panny se tu rozhodl (1291) vystavět klášter. Konvent 12 mnichů v čele s budoucím opatem Konrádem přišel na Zbraslav ze Sedlce 20. dubna 1292. První zakládací listina pochází z 10. 8. 1292. Stavba byla započata téhož roku, ale základní kámen byl položen až 3. 6. 1297, den po Václavově korunovaci.

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s PETREM VOLDÁNEM

Novinář, publicista a také dlouholetý zahraniční zpravodaj Petr Voldán pochází z Pardubic. Již během středoškolského studia na táborském gymnáziu přispíval do okresních novin, a proto nebylo divu, že se jeho další studium započalo na Fakultě žurnalistiky Univerzity Karlovy. Zde se u něj zrodila vášeň pro rozhlasové médium, která ho posléze přivedla do Československého rozhlasu, kde strávil 26 let. Po tuto dobu přinášel posluchačům reportáže z domova i zahraničí (např. z Číny, Gruzie, Afghánistánu, Malty či Estonska). Následně působil 11 let jako stálý rozhlasový zpravodaj v Moskvě a také v Londýně. Koncem 90. let přijal Petr Voldán nabídku z České televize podílet se obsahově na pořadu Postřehy odjinud. V roce 2004 odešel z rozhlasu a nastoupil na pozici asistenta v Evropském parlamentu v Bruselu, kde setrval 12 let. Neutuchající láska k rozhlasu ho však před pár lety opět přivedla k mikrofonu a v současné době působí na rozhlasových vlnách ČRo Pardubice a ČRo Hradec Králové. Své dosažené rozhlasové i zahraniční zkušenosti se před

Petr Voldán rád cestuje do všech koutů světa

dvěma lety rozhodl vložit do knihy Na vlnách s Petrem Voldánem.

Kam byste pozval naše čtenáře na výlet po České republice?

Těch tam by byla spousta. Kraj Němcové, Jiráskova a Čapková je kouzelný přírodou i stopami velikánů kultury. Maližky malebné kouty kolem Hlinska, Chrudimi a Poličky také stojí za toulky. Stejně jako Tábor a okolí nebo okouzující zámky a hrady na české Loiře, tedy na Orlici.

Děkuji Vám za zajímavé tipy

na výlet a dovolu mi, abych Vám popřála mnoho úspěchů v profesním i osobním životě.

Tereza Blažková

Památková rezervace lidové architektury Betlém v Hlinsku

foto © Wikimedia Commons; archiv Petra Voldána

Dopisy čtenářů

Dobrý den, prosím vás, jak zjistím, zda předáváte danou výhru u soutěže osobně, nebo poštou... (abych věděla, zda má cenu na soutěž odpovídat), konkrétně například knihu od Edice ČT? Děkuji, Zdeňka B.

Dobrý den, Zdeňko B., tím, že je uvedeno, že získáte cenu od ČT, je myšleno, že Vám ČT výhru pošle poštou. Pokud se jedná o vyzvednutí ceny v redakci, je toto jasně uvedeno u každé takové soutěže.

Paní Kubátová, dobrý den z Chocně. Moc Vám děkuji za e-mail, obě vstupenky na veletrh v pořádku dorazily a udělaly mně velkou radost. Za výhru tedy děkuji a přeji pevné zdraví a spoustu spokojených čtenářů. S pozdravem Kamil Bureš

Dobrý den, jménem redakce KAM po Česku Vám jako účastníku soutěže o vstupenky blahopřeji k získání dvou volných vstupenek na veletrh HOLIDAY WORLD 2022.

Dobrý den. Děkuji Vám za skvělou výhru. Přeji Vám všem hezký den. Jiří Doležal

Dobrý den, jménem redakce KAM po Česku Vám jako účastníku soutěže o vstupenky blahopřeji k získání dvou volných vstupenek na veletrh FOR BIKES 2022.

Dobrý den, chybí mi KAM po Česku, vydání z května 2020. Myslel jsem si, že je mám všechny, ale tenhle nemám, můžete mi ho poslat? Zdeněk Ješina

Dobrý den také Vám, pane Ješino, když tak krásně prosíte, vydání z května 2020 Vám pošleme. Pokud jste z Prahy, zastavte se, bylo by to levnější.

Stěrače stírají, ostříkovače stříkají, klakson troubí! Pověstná garáž nedaleko nové autobusové zastávky U Prdlavky.

Kompaktátní desky (585 let)

Když husitské svazy vedené Prokopem Holým rozdrtily čtvrtou křížovou výpravu u Domažlic, církev zpozorněla. Porážka odradila mocné západního světa i církevní hodnostáře zlomit kacírské Čechy silou.

České poselstvo na basilejském koncilu, Věnceslav Černý, před rokem 1935

Basilejská kompaktáta byla ujednáním basilejského koncilu a husitských Čech a Moravy (1433–1435). Upravovala vztahy mezi husity a římskou církví a vyhlášena byla 5. 7. 1436 v Jihlavě. Nejdůležitějším bodem bylo přiznání nároku na

přijímání z kalicha pro všechny. Zápis o smíru byl osazen v kapli Božího těla na Dobytčím trhu v Praze 12. dubna 1437, dnes Karlově náměstí.

-lgs-

foto © Wikimedia Commons

Prozíravý feudál (580 let)

Významný dědic jindřichohradeckého panství, čelní šlechtic království Jindřich IV. z Hradce, syn Jana IV. z Hradce a Kateřiny ze Šternberka, se narodil 13. dubna 1442. Když roku 1453 zemřel Oldřich V. z Hradce a rok předtím Jan Telecký z Hradce, zdědili majetky pánů z Hradce bratři Jindřich a Heřman.

Poručníkem nezletilých bratrů byl nejprve Arnošt z Leskovic a po jeho smrti strýc Zdeněk ze Šternberka, dbalý více prospěchu svého než sirotků. Po smrti bratra a dosažení zletilosti se správy rodového majetku ujal Jindřich. Stal se zakládajícím členem zelenohorské jednoty proti králi Jiřímu z Poděbrad. Během následných bojů uhájil Jindřichův Hradec před vojskem Jindřicha Minsterberského a Jana z Rožmberka a s ostatními katolickými pány zvolil Matyáše Korvína roku 1469 v Olomouci českým vzdorokrálem. Jindřich se stal nejvyšším komorníkem. Matyášovi zůstal věrný i po smrti Jiřího z Poděbrad. Po nástupu Vladislava Jagellonského (1479) vstoupil do jeho služeb, byl hejtmanem kraje Bechyňsko-Vltavského a u dvora byl roku 1484 jmenován nejvyšším komorníkem a 1503 nejvyšším purkrabím. Po Matyášově smrti získal Vladislav Uhry, sídlil

Jindřich IV. z Hradce, freska z kaple jindřichohradeckého zámku

v Budně a Jindřich byl jedním ze čtyř správců Českého království. Roku 1483 povýšil Vladislav znak Jindřichova Hradce o svůj monogram „W“ a dva královské lvy – štítonoše s korunkou, přestože to bylo poddanské město. Jindřich změnil hrad rozsáhlými přestavbami na velkolepou pozdně gotickou rezidenci. V mládí odpůrce Jiřího z Poděbrad si nakonec vzal jeho vnučku, kněžnu Annu z Minsterberka, jako čtvrtou ženu. Tedy poté co zaniklo jeho manželství

s první ženou Alžbětou ze Šternberka, s druhou ženou Anežkou Tovačovskou z Cimburka a se třetí ženou Magdalenou z Gleichenu. Ze čtyř manželství vzešly dvě děti, Adam I. z Hradce a Anna. Jindřich umírá nešťastnou náhodou na honu, když se s ním převrátily saně a on si probodl oštěpem stehno a bok. Doma umírá v bolestech 17. 1. 1507.

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

Právnická „univerzita“ (650 let)

Univerzita Karlova, jedna z nejstarších evropských vysokých škol, byla založena 7. dubna 1348 nadační listinou krále a císaře Karla IV. Měla čtyři fakulty – svobodných umění (artistickou), lékařskou, právnickou a teologickou.

Studie Karolinum, F. X. Margold, 1939

Se souhlasem Karla IV. byla 25. dubna 1372 založena samostatná právnická „univerzita“ s vlastní jurisdikcí (odtržením od Karlovy univerzity), která zanikla na počátku husitských válek (1418/19). Od poloviny 15. století měla univerzita fakultu pouze artistickou, která pečovala o výchovu učitelů. V 16. století škola čelila silné mezinárodní konkurenci, v roce 1654 již jako Univerzita Karlo-Ferdinandova obnovila fakulty právnickou a lékařskou.

-ab-

foto © Luděk Sládek

Husitský cizák (600 let)

Jeho otcem byl Korybut Dimitrij, vládce města Novgorodu Severského (dnes Ukrajina). Otec byl také strýc polského krále Vladislav II. Jagello.

Kníže Zikmund Korybutovič (okolo 1395–1435), když dostal litevský velkokníže Vítold nabídku české koruny (1422), byl vyslán s vojskem do Čech, kde 30. dubna 1422 dobyl Uničov, obléhal Olomouc a 17. 5. vstoupil do Prahy. Svolal sněm v Čáslavi,

Litevský vévoda Korybutovič, Diebold Lauber, 1443

byl zvolen zemským správcem, vedl Pražany v bitvě u Ústí (1426). Požádal papeže Martina V., aby přijal husity do církve, ale popudil radikální husity, proto se 17. 4. 1427 pokusil v Praze o převrat. Byl však uvězněn na Valdštejně a po roce vypovězen z Čech. Husitským hejtmanem se stal 1428 v Odřách, 1430 v Hlivicích a účastnil se bitvy u Domažlic. V létě 1434 se vrátil do Litvy.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

5. 4. 1897 (125 let)

Byla vydána nová **Badeniho jazyková nařízení** (třetí varianta) pro Čechy (pro Moravu 22. dubna, pro Slezsko nebyla vydána), jimiž se potvrzovala platnost dosavadních Stremayrových nařízení (1880), a navíc se zaváděla čeština v určitých případech i jako tzv. vnitřní úřední jazyk.

6. 4. 1782 (240 let)

Císařským nařízením bylo přikázáno rozprodat ve veřejné dražbě zbytky rudolfinských sbírek Pražského hradu. Alchymistická zařízení z této doby věnoval císař pražské univerzitě. Šlo o tzv. **josefinskou dražbu** a z dějinného pohledu jde o **epilog rudolfinských sbírek**.

7. 4. 1527 (495 let)

Ferdinand I. byl na zemském sněmu v Brně **přijat za markraběte** a pána země s odvoláním na dědičná práva Anny Jagellonské. Současně Ferdinand potvrdil Moravanům všechna privilegia a svobody Moravského markrabství. Podobně byl přijat i stavy slezskými a lužickými.

8. 4. 1252 (770 let)

Po předchozím zasnoubení (11. 2.) se konal **snátek Přemysla Otakara II.** (tehdy devatenáctiletého) s mnohem starší (snad již padesátiletou) Markétou Babenberskou. Nerovným sňatkem posílil Přemysl své nároky na babenberské dědictví (typický středověký „snátek z rozumu a vypočítavosti“).

9. 4. 1582 (440 let)

Na Pražském hradě se poprvé konal **obřad „mytí nohou“**. Na hrad přišlo 13 žebráků, při slavnostní večeři je obsluhovala šlechta, sám král Ferdinand I. Habsburský jim naléval víno a poté každému z nich umyl pravou nohu jako Kristus při poslední večeři Páně.

Vpád Prusů do Čech (265 let)

V časech sedmileté války vpádl pruský král Fridrich II. (Bedřich Veliký) se svou armádou ze Slezska, Lužice a Saska do Čech. Stalo se tak 1. dubna 1757 a předcházelo tomu předkročení severní hranice u Ústí nad Labem v září 1756.

Bitvu u Lovosic Prusové vyhráli a zamířili k Praze, svůj hlavní stan rozbil Fridrich II. ve Hvězdě na Bílé hoře. Po porážce rakouské armády u Štěrbohol 6. května 1757 zahájil obléhání Prahy. Rakouskému vojsku velel Karel Lotrinský. Fridrich musel své vojsko rozdělit, aby zajistil zásobování z Pruska (cca 27 000 mužů), a o část vojska přišel v předchozích bojích (cca 14 000 mužů). Stále však měl k dispozici přibližně 50 000 mužů. Rozhodl se proto pro masivní ostřelování z mnoha pozic. Obléhání, které probíhalo od 6. května

Smrt pruského polního maršála von Schwerina v bitvě u Prahy 6. 5. 1757

do 20. června 1757, bylo nejničivějším v dějinách Prahy. Podle záznamů Prusové během něj vypálili 58 376 dělových kulí, přes 23 063 granátů a 548 zápalných střel. Zničeno nebo těžce poškozeno bylo na 880 městských

Fridrich II. Pruský, Antoin Pasne, 1745

domů, tj. více než čtvrtina celkového počtu. Ještě 20 let po této události byly její následky patrné na budovách a ulicích. Ke zrušení obléhání přispělo odhodlání Pražanů, ale také porážka Prusů u Kolína 18. 6. 1757. Prusové se poté stáhli do Saska.

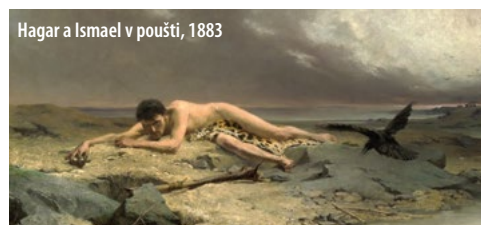
-mf-

foto © Wikimedia Commons

Chudoba umu netratí (170 let)

Talentovaný malíř Emanuel Krescenc Liška se narodil 19. dubna 1852 v Mikulovicích do rodiny správce statku Matyáše Lišky a jeho manželky Veroniky. Krátce nato se rodina přestěhovala do Milevska, kde otec umírá, a Emanuel s matkou se stěhuje do Prahy, kde umírá i matka, když bylo Emanuelovi šestnáct let (1868).

V podstatě bez prostředků nastoupil na malířskou akademii, kde si místo studia vydělával na živobytí kresbami, ilustracemi, doučováním nebo coby asistent kreslení na gymnáziu. Jeho prvními úspěchy byla druhá cena na výzdobu Národního divadla za skici pro chodbu a zakázka pražského magistrátu na kopie Mánesovy kalendářní desky na staroměstském orloji. S Jakubem Schikanederem vyhráli soutěž na výzdobu královské lóže Národního divadla (1879), ale jejich historické vlysy shořely při požáru. Za peníze z obou cen odjel na akademii malířství do Mnichova. Po návratu namaloval velkoformátové obrazy Manfred a Astarta, za

Hagar a Ismael v poušti, 1883

kteří získal státní stipendium. Později namaloval nástěnný obraz Ukřižování Páně pro Rafaelskou kapli v Klárově ústavu a získal i dvouleté římské stipendium Klárovské. Podmínkou bylo vytvoření několika monumentálních obrazů s tematikou z římské historie a křesťanství. Roku 1888 byl jmenován profesorem figurální a dekorativní

světové poezie, ale za života prodal jen málo obrazů. S Růženu Cífkovou si řekli ano u sv. Jindřicha v Praze 26. 9. 1892 a měli syny Jaroslava a Vladimíra Václava. Emanuel Krescenc Liška zemřel 18. 1. 1903 v Praze-Bubenči na záchvat mrtvice a pohřben byl na Olšanských hřbitovech.

Josef Grof

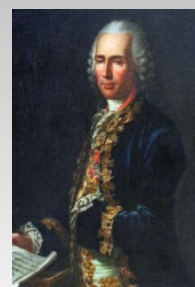
foto © Wikimedia Commons

1537
(485 let)
Eva z Rožmberka
* 12. 4. 1537
† srpen 1591
česká šlechtična z poslední generace rodu Rožmberků

1657
(365 let)
Leopold I.
2. 4. 1657
ve Vídni zemřel český král, císař Ferdinand III., vlády se ujal Leopold I.

1702
(320 let)
Karel Maxmilián z Ditrichštejna
* 28. 4. 1702
† 24. 10. 1784
šlechtic a filantrop kulturních a náboženských staveb Mikulovska

Významný orientalista (140 let)

V Komárovičích u Moravských Budějovic se 3. dubna 1882 narodil Vincenc Lesný. Budoucí významný indolog, překladatel a jedna z nejvýraznějších postav české orientalistiky.

Na Univerzitě Karlově studoval klasickou filologii, sanskrť a staroindickou kulturu (1903–1907). Pokračoval ve studiu na univerzitách v Oxfordu a Bonnu (1909–1910). Následně vyučoval na střední a později na vysoké škole. V roce 1917 se stal docentem a v roce 1924 prvním mimořádným profesorem indologie na Karlově univerzitě. Od roku 1930 pak řádným profesorem. V roce 1934 zakládal Indické sdružení a indickou sekci Společnosti pro kulturu a hospodářské styky s Orientem, jehož byl předsedou. Byl i děkanem Filozofické fakulty UK (1937–1939), od roku 1945 ředitelem Orientálního ústavu v Praze a od roku 1952 jedním z prvních členů Československé akademie věd. Během svého

Rodný dům V. Lesného v Komárovičích

života napsal mnoho odborných studií týkajících se Indie. Jednou z prvních byla kniha Buddhismus: Buddha a buddhismus pálijského kánonu z roku 1921. V další knize Duch Indie se zabývá dějinami Indie a náboženstvím Indie v dějinném kontextu. Významné jsou i jeho překlady ze sanskrťu, páli, hindštiny a především bengálštiny.

Profesor Vincenc Lesný, před rokem 1938

Jeho manželkou byla česká překladatelka ze skandinávských jazyků a z angličtiny Milada Lesná-Krausová a jeho synem pak významný dětský neurolog prof. Lesný. V Komárovičích je v Lesného rodném domě č. p. 14 (dnes obecní úřad) zřízena pamětní síň zdejšího rodáka, který zemřel 9. 4. 1953 v Praze a pohřben byl na Olšanských hřbitovech.

-felix-

Skaut, motorista, cestovatel (120 let)

Do rodiny obchodníka Františka Elstnera a jeho ženy Marie, roz. Urbanové, se 11. dubna 1902 narodil syn František Alexander (Alois), pozdější autor literatury pro mládež, cestovatel, skaut a novinář.

Po studiích na reálném gymnáziu (1921) pokračoval na právech Univerzity Karlovy, ale studium nedokončil. Za první republiky patřil k představitelům skautingu a napsal o něm několik příruček. Absolvoval učitelský kurz (1923–1924) a učil na školách v Brandýse nad Labem a Staré Boleslavi. V té době již aktivně propagoval motorismus, na zapůjčeném motocyklu Sunbeam Norton časopisem Motor revue procestoval Evropu (1926). Následovala řada cest po světě. Po Jugoslávii (1932), s expedicí trojice Aerovek 600 do severní Afriky (1933), do pohoří Atlas (1934), po Anglii a Skotsku (1935) a s autem Škoda Popular po Severní Americe (1936). Následovalo Rumunsko (1937) a cesta napříč Jižní Amerikou

F. A. Elstner s manželkou Evou

(1938). Za druhé světové války psal do novin, přispíval do Motor revue, Národního osvobození, Světa motorů, Venkova aj. Další cestu podnikl v roce 1947 do Afriky, ale po komunistickém převratu 1948 pracoval jako stavební dělník. V roce 1959 vyrazil po předem

F. A. Elstner, 1947

schválené trase na propagační jízdu 14 000 km vozem Škoda Octavia po evropské části SSSR. Své zážitky z cest popsal v knihách Tango Argentino (1939), Na jih od Bengházi (1940), Evropan se vrací (1946), Lovci kilometrů (1948), Saharou a pralesem (1956). Zemřel 8. 9. 1974 v Praze a pohřben byl na Vinohradském hřbitově.

-mf-

1817
(205 let)
František Ringhoffer II.
* 28. 4. 1817 Praha
† 23. 3. 1873 podnikatel, starosta Smíchova, poslanec Českého zemského sněmu

1847
(175 let)
Jan Pištěk
* 17. 4. 1847
† 5. 4. 1907 český herec, operní pěvec, otec herce Theodora, děd výtvarníka Theodora

1882
(140 let)
Jaroslav Benda
* 27. 4. 1882
† 12. 1. 1970 český malíř, grafik, pedagog, autor poštovních známek a plakátů

Historia magistra vitae

14. 4. 1467 (555 let)

Na shromáždění nejvýznamnějších osob všech stavů ve staroměstském Králově dvoře se **král Jiří z Poděbrad** veřejně **odvolal** k obecnímu církevnímu **koncilu proti rozhodnutí papeže** Pavla II. z 23. 12. 1466, jímž byl prohlášen za kacíře, zbaven trůnu a byla proti němu vyhlášena křížová výprava.

14. 4. 1777 (245 let)

Český varhaník a hudební skladatel **Jan Nepomuk Vocet**, psán také Giovanni Wocet či Wozet, se narodil 14. 4. 1777 († 28. 1. 1843). Vynikal jako skladatel chrámové hudby. Jeho skladby byly přístupné posluchačům a proveditelné i v menších kostelích. Dochovalo se jich velké množství.

15. 4. 1632 (390 let)

Císařským patentem byl Albrecht z Valdštejna pověřen rozsáhlými pravomocemi. V té době měl připravené vojsko o 27 pěších a 27 jízdních regimentech, tj. okolo 40 tisíc mužů. **Albrecht z Valdštejna byl opět generalissimem** (nejvyšším z generálů, zodpovídajícím se pouze panovníkovi).

17. 4. 1802 (220 let)

Český malíř a kreslíř **Vincenc Morstadt** se narodil 17. 4. 1802 († 19. 2. 1875). Byl především krajinář, vedutista. Zachycoval hlavně významné stavby, ulice a veřejná prostranství, které rád zaplňoval žánrovými figurkami měšťanů, řemeslníků či kupců.

18. 4. 1477 (545 let)

Vladislav Jagellonský potvrdil Starému Městu **polepšený městský znak**, který mu udělil římský císař Fridrich III. (9. 6. 1475). Gotická podoba se stříbrnými zdmi je vyobrazena na Staroměstské mostecké věži. Polepšení spočívalo v získání zlatých zdí. Ozbrojená paže přibyla až v 17. století.

Historia magistra vitae

19. 4. 1927 (95 let)

Osvobozené divadlo, které vzniklo 8. února 1926, uvedlo první hru Jiřího Voskovce a Jana Wericha **Vest pocket revue**. Premiéra proběhla ve dvoraně Umělecké besedy na Malé Straně. Premiéra měla být současně i derniérou, ale pro velký úspěch u publika i části kritiky měla přes 200 repríz.

19. 4. 1932 (90 let)

Skončila **mostecká stávka severočeských horníků**, největší stávka na evropském kontinentě v době světové hospodářské krize. Začala jako protestní stávka proti propouštění horníků na dole Humboldt 23. 3. 1932. Stávky se účastnilo několik tisíc horníků z 31 dolů.

22. 4. 1467 (555 let)

Po marných pokusech odvrátit válečný konflikt vypověděl Jiří z Poděbrad odbojníkům válku. V Čechách **vypukly boje mezi králem a jednotou zelenohorskou** (vzájemné obléhání hradů, tvrzí a měst). V létě se podařilo Jiřímu zdolat odboj. Občanská válka skončila příměřím.

22. 4. 1947 (75 let)

Cestovatelé Jiří **Hanzelka** a Miroslav **Zikmund** vyjeli s Tatrou 87 od Aeroklubu v Praze **na výpravu přes Afriku do Jižní Ameriky**. Autem jako první na světě pokořili Núbijskou poušť. Československý rozhlas odvysílal z jejich cest více než 700 reportáží a vzniklo několik knih.

22. 4. 1957 (65 let)

Proběhlo **první losování loterií hry Sportka**. Jedna sázka stála 3 koruny a maximální výhra byla 40 000 Kčs. Každé ze 49 čísel neslo až do 70. let název jednoho sportu, proto také název Sportka. Inspirací byla hra z roku 1955 z Porýní-Vestfálska na principu tahu 6 čísel ze 49.

Tramprská legenda (115 let)

Písničkář, spisovatel a tramp Bob Hurikán se narodil coby Josef Peterka 21. dubna 1907 v Praze. V devíti letech se stal skautem, později „divokým skautem“, trampem a propagátorem trampingu.

Vyučil se nástrojařem, ale na přelomu 20. a 30. let 20. století je znám již jako redaktor časopisů Tramp, Ahoj na neděli a dalších. Ve 20. letech pomáhal zakládat tramprské osady a tehdy získal svou přezdívku podle osady Hurikán na Sázavě u Hvězdonic (1920). Jejím šerifem byl od roku 1932 do své smrti v roce 1965. V letech 1930–1931 podnikl cestu do Orientu (kniha Trampem do orientu). Kniha Kouzlo hašise (1936) pojednává o pouti českých trampů do Řecka, Palestiny a Egypta. Cestu za polární kruh do Laponska vykonal pod vlivem vyprávění Jana Eskymo Welzla v Lidových novinách. Je autorem asi třiceti knih s dobrodružnou, romantickou, detektivní a cestovatelskou tematikou, včetně

sešitových Rodokapsů. Známe byl pod literárním pseudonymem Bob Peters. Nejvýznamnějším dílem je faktografie Dějiny trampingu (1940). Hrál na kytaru, zpíval, otextoval a složil asi 20 písniček. V roce 1932 založil pěvecké duo s Bó, Aničkou Hůlovou, a po šesti letech se vzali v lese blízko osady za svitu lampionů a střelby koltů. Písničku Rikatádo napsal v roce 1936 do soutěže o nejhezčí tramprskou písničku Spojených osad Rikatádo v hostinci U Potůčků v Horním Růžodole. Za okupace údajně vytvořil Brdskou partyzánskou zimní brigádu, měl jí velet, ale nelze to dokázat. Nicméně v dubnu 1945 byl udán, že ukrývá ruského vojáka ve zřícenině Stará Dubá.

Bob Hurikán (drží poutač) a kamarádi z Rikatáda, 1937

Na nádraží v Čerčanech byl gestapem zatčen, poté byl vězněn v pankrácké věznici a následně osvobozen Sověty. Po válce dělal na železnici, se studnaří, ale komunisté jej v 50. letech dali na seznam zakázaných autorů. Potluchy na osadě Hurikán sledovala StB. Pracoval jako nástrojař, na elektrifikaci českých železnic i na stavbě Slapské přehrad. Josef Peterka zemřel náhle 2. 6. 1965 v Benešově na nádor mozku. Do Strašnického krematoria se s Bobem Hurikánem přišlo rozloučit na tisíc lidí.

-lgs-

foto © www.trampsky-magazin.cz

Čistota tvaru (95 let)

V městě Veselí nad Lužnicí se narodil Zdeněk Šimek, pozdější akademický sochař a malíř. Člen umělecké skupiny Trasa. Spoluzák Vladimíra Preclíka a Olbrama Zoubka. Muž mnoha talentů a obdivovatel čistoty tvarů.

Zdeněk Šimek se narodil 19. dubna 1927 a od mládí patřila k jeho zálibám hudba, které se věnoval hrou na housle. Lákala jej však i příroda, v níž hledal inspiraci. Sbíral nerosty, horniny i fosilie, zabýval se astronomií i botanikou. V letech 1941–1946 studoval na učitelském ústavu v Soběslavi a následně v letech 1946–1951 na Vysoké škole uměleckopřmyslové v Praze u Karla Dvořáka a později u Josefa Wagnera. Poznal tu i svou budoucí ženu Dagmar Vinklerovou. V roce 1954 s dalšími výtvarníky založil tvůrčí skupinu Trasa. V letech 1952–1967 podnikl řadu zahraničních cest (Petrohrad, Moskva, Paříž, Řím, Neapol, Benátky, Florencie), kde se inspiroval ruskou avantgardou, kubismem

Zdeněk Šimek, Mobilit 1967, mramor, sympozium Krastal, Rakousko

i pařížskou modernou. Svou tvorbou zasahoval od kubistických podnětů

(Kubistické torzo, 1948) až po konstruktivistické abstraktní kompozice ve dřevě či monumentální čisté tvary v kameni (Eolit, Mobilit, Fonolit, vše 1967). Účastnil se prvního sochařského sympozia v Hořicích v Podkrkonoší (1966), kde je umístěna jeho realizace z pískovce Hladina. Jeho socha **Jako hrozny jsme lisováni** (1969) z jurského vápence v Oggelshausenu je přímou reakcí na sovětskou okupaci v srpnu 1968 a zároveň jeho nejzávažnějším dílem. Od roku 1968 pracoval na zakázce Slunečních hodin pro Prachatice, komponované ze 14 mramorových součástí, kterou však nedokončil. Umírá v Praze 27. 10. 1970. Realizaci dokončila jeho žena v roce 1972.

M. Foltýn

foto © Wikimedia Commons

1892

(130 let)

Jaroslav Kvapil

* 21. 4. 1892

† 18. 2. 1958

český hudební skladatel, dirigent, pedagog a klavírista

1897

(125 let)

Rudolf Hrušínský nejstarší

* 14. 4. 1897

† 15. 3. 1956

český herec, divadelní režisér (Rudolf Böhm), otec Rudolfa Hrušínského

1912

(110 let)

Jiřina Štěpničková

* 3. 4. 1912

† 5. 9. 1985

česká divadelní a filmová herečka, matka herce Jiřího Štěpničky

Vizionář (85 let)

Český architekt Jan Kaplický, představitel high-tech architektury, se narodil 18. dubna 1937 v Praze. Otec Josef Kaplický byl významný malíř, architekt a sochař. Umělecké geny měl tedy po kom zdědit.

Od své emigrace v roce 1968 žil a tvořil ve Velké Británii. První architektonickou kancelář, ve které v Anglii působil, byla v letech 1969–1971 Denys Lasdun and Partners. Poté byl zaměstnán v ateliéru Renza Piana a Richarda Rogerse, kde se podílel na projektu pařížského Centre Georges Pompidou. V roce 1979 založil společně s Davidem Nixonem architektonické studio Future Systems, ve kterém působil až do své smrti. Mezi jeho nejznámější stavby patří Lord's Media Centre v Londýně – za tento návrh obdržel Stirling Prize, nejprestižnější britskou cenu za architekturu. Dalšími

Lord's Media Centre, Londýn

významnými projekty jsou obchodní dům Selfridges v Birminghamu nebo Muzeum Enza Ferrarho v Modeně v Itálii. V Čechách vešel ve známost návrhem budovy Národní knihovny na Letné, která však nakonec nebyla realizována, ke škodě nás všech. Můžeme doufat, že se některé z jeho staveb

Jan Kaplický

a návrhů u nás nakonec uskuteční. Jan Kaplický byl dvakrát ženatý, z prvního manželství s Amandou Leveté má syna Josefa a z druhého svazku s Eliškou Fuchsovou se narodila dcera Johanka. Shodou okolností či osudu Jan Kaplický tragicky zemřel v den narození své dcery 14. ledna 2009 v Praze. Je pohřben na Vyšehradském hřbitově pod vlastním náhrobkem.

-alba-

Historia magistra vitae

23. 4. 1632 (390 let)

Albrecht z Valdštejna odjel s celým dvorem ze Znojma **do Čech** s cílem vyhnat Sasy ze země. Arnimova armáda o síle 10 000 mužů byla proti Valdštejnovým regimentům bezmocná. Valdštejn však s rozhodujícím útokem váhal a nabízel Sasům separátní mír. Ti však mír odmítli.

26. 4. 1917 (105 let)

V Prostějově proběhla **hladová demonstrace** zhruba 8 000 konfekčních dělníků a dělnic, při níž přivolané vojsko zabilo střelbou 23 lidí a dalších téměř 40 bylo zraněno. Město bylo v následujících dnech obsazeno vojskem a 112 účastníků demonstrace bylo zatčeno a vyslýcháno.

27. 4. 1452 (570 let)

„Stalo se památné svolení českých stavův k **ustanovení Jiřího z Poděbrad za správce království**, začínající se slovy: My páni rytíři, zemané i města, vyzdvihli jsme a svolili i mocí zápisu a vůle společně...“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 398)

28. 4. 1867 (155 let)

České korunační **klenoty se vrátily trvale do Prahy** z Vídně, kam byly odvezeny za prusko-rakouské války. Klenoty se stěhovaly několikrát, ač si Karel IV. přál, aby byly natrvalo uloženy v Praze. Ukořistit je chtěl král Zikmund i Fridrich Falcký. Několikrát cestovaly i do Vídně.

29. 4. 1622 (400 let)

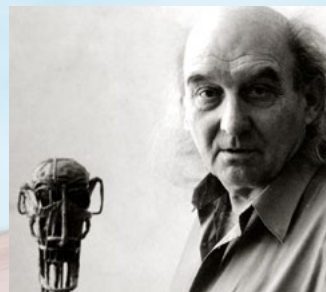
„Arcibiskup pražský Jan Lohelius vyhlásil **zákaz** papeže Řehoře XV. Jímž zrušeno bylo privilegium **přijímání pod obojí způsobou**, udělené druhdy Piem IV. r. 1564. Naprosto a na všechny časy odňat jím národu českému kalich Páně.“ (Kalendář hist. národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 403)

Mistr tvůrčího dialogu (90 let)

Karel Nepraš se narodil 2. dubna 1932 v Praze. V letech 1948–1951 absolvoval pražskou Keramickou školu a poté studia na pražské AVU (1952–1957) u prof. J. Laudy. Tady se sblížil s Janem Koblasou a Jaroslavem Vožniakem, a tak vzniklo umělecké seskupení reagující na absurdní společenskou realitu.

První vystoupení malmuzherciáda proběhlo 19. 12. 1954, později přejmenováno na Šmidrové (1957). Důležitou postavou byl hudební skladatel Rudolf Komorous a posléze se „stali“ Šmidrové Aleš Veselý, Čestmír Janošek a Jan Kříž. Karel v letech 1958–1959 vytvořil ilustrace ke knihám F. Kafky a první plastiky. V roce 1962 vznikla jeho realizace zábradlí kněžiště kostela sv. Petra a Pavla v Jedovnici. Nepraš a Jan Steklík zakládají proslulou Křížovnickou školu čistého humoru bez vtipu (1963) a stávají se jejími řediteli. Školu spojovala potřeba tvůrčího dialogu vedeného v inspirativním prostředí českých hospod. Tak přežila normalizační éru

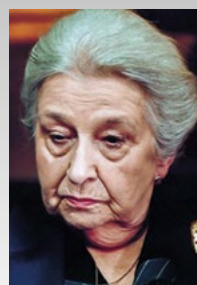
a existuje dodnes. První červené Hlavy a Dialogy vytváří v letech 1964–1965. Vzniká také sochařská kompozice Rodina připravená k odjezdu, výsměch absurditě komunistické normalizace, proto byla z ostravského parku úředně odvezena a počátkem 80. let zničena. Díky normalizaci ztratil na tvůrčí intenzitě a věnoval se restaurování, kterým se živil. Po přímluvě malíře Jiřího Sopka mohl na Veletrh umění v Basileji (1987), koncem 80. let ilustruje Klímovu knihu Utrpení knížete Sternenhocha a vzniká řada ilustrací pro Nakladatelství Franze Kafky. Na přelomu 80. a 90. let vytváří balustrády schodištního prostoru Lichtenštejnského paláce. Na AVU v Praze

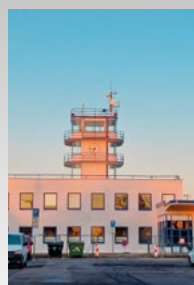
Karel Nepraš v ateliéru

je povolán v roce 1990 jako profesor a vzniká jedna z jeho charakteristických monumentálních kompozic Zeď nářků. Pro sympozium v Greizu (1999–2002) vznikají monumentální litinové figury a na konci 90. let vyhrál výtvarnou soutěž na realizaci pomníku Jaroslava Haška v Praze na Žižkově. Pomník byl však dokončen po jeho smrti dcerou Karolínou a odhalen 6. 10. 2005. Karel Nepraš zemřel 5. 4. 2002 v Praze. Pohřben byl na hřbitově v Libušíně, stejně jako jeho manželka, grafička Naďa Plíšková.

Alois Rula

1922
(100 let)
Stella Zázvorková
* 14. 4. 1922
† 18. 5. 2005
česká filmová a divadelní herečka

1937
(85 let)
Letiště Praha-Ruzyně
5. 4. 1937
otevření letiště budovaného 1933–1937, od 2012 Letiště Václava Havla Praha

1962
(60 let)
Radomír Šimůnek
* 8. 4. 1962
† 10. 8. 2010
československý, později český cyklokrosař, 4x mistr světa, 7x mistr republiky

Výsledky X. ročníku ankety Kraj mého srdce

Anketa proběhla ve spolupráci neziskové organizace KAM po Česku a veletržní správy PVA EXPO Praha, tradičně pod záštitou Asociace krajů České republiky. Čtenáři hlasovali na portálu redakce www.kampocesku.cz/anketa. Složitá pandemická situace koncem roku 2021 a počátkem roku 2022, přesně v čase pořádání ankety, negativně ovlivnila cestovní ruch. Pořadatel ankety proto očekával menší zájem hlasujících, ale nic takového se nestalo. Oproti minulému ročníku se zájem veřejnosti zásadně nezměnil.

X. ročník ankety proběhl ve znamení znovu-získání absolutního prvenství Jihočeským krajem, masivním nástupem Kraje Vysočina, ztráty dominance Prahy a úspěchem Zlínského kraje. Výsledky ankety jsou dost možná námětem k zamyslení pro řadu krajů. Někomu možná chybělo pomyslné štěstí, lákavější nabídka, ale řada hlasujících také

Do ankety se zapojilo **3 160 ověřených hlasujících čtenářů**, z toho bylo **2 143 žen** a **1 017 mužů**. Jednotlivým krajům bylo v osmi kategoriích **přiděleno celkem 122 005 bodů** (1. místo tři body, 2. místo dva body, 3. místo jeden bod). V absolutním pořadí nejvíce bodů v hlasování získal **Jihočeský kraj**, celkem **19 068 bodů** (15,63 % ze všech přidělených). Předstihl tak svého tradičního rivala **Jihomoravský kraj**, který skončil druhý s celkem **15 554 body** (12,75 %). Velkým překvapením, posunem vzhůru v anketě, je třetí místo pro

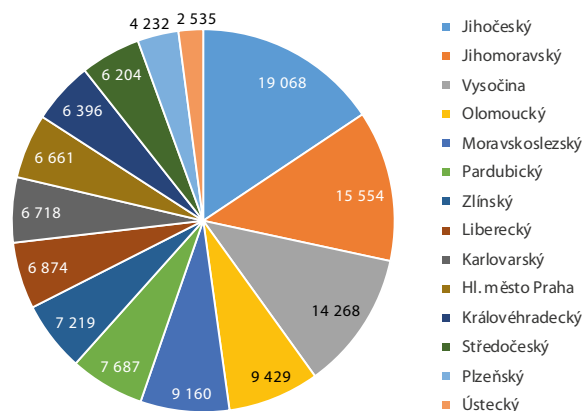
Kraj Vysočina s celkem **14 268 body** (11,69 %). Na dalších místech se umístily **Olomoucký kraj / 9 429 bodů** (7,73 %), **Moravskoslezský kraj / 9 160 bodů** (7,51 %), **Pardubický kraj / 7 687 bodů** (6,30 %), **Zlínský kraj / 7 219 bodů** (5,92 %), **Liberecký kraj / 6 874 bodů** (5,63 %), **Karlovarský kraj / 6 718 bodů** (5,51 %), **Hlavní město Praha / 6 661 bodů** (5,46 %), **Královéhradecký kraj / 6 396 bodů** (5,24 %), **Středočeský kraj / 6 204 bodů** (5,08 %), **Plzeňský kraj / 4 232 bodů** (3,47 %) a **Ústecký kraj / 2 535 bodů** (2,08 %).

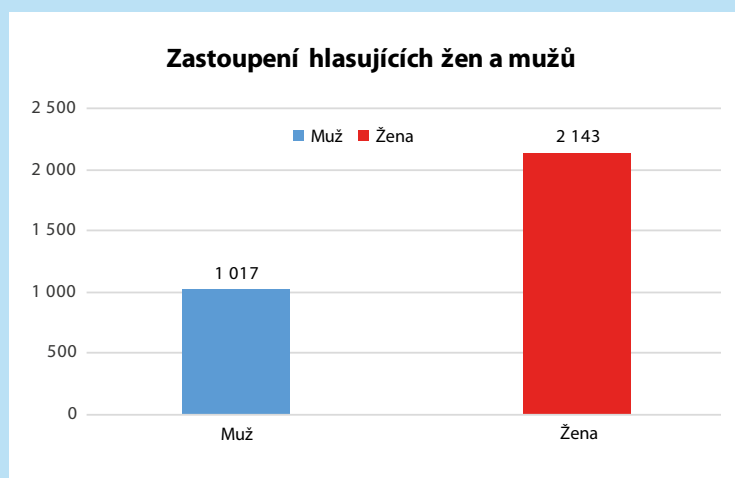
Hlasující dle věkových skupin

Kategorie	Počet hlasujících	Podíl v %
41–60 let	1 362	43,10 %
20–40 let	984	31,14 %
nad 61	753	23,83 %
do 19 let	61	1,93 %
Celkový součet	3 160	100 %

Absolutní počet získaných bodů pro jednotlivé kraje

nesprávně identifikuje kraj, pro který hlasuje. Výsledky ankety přesto ukázaly, že i za složitých pandemických opatření mají nabídky všech krajů svůj potenciál, a tak i své příznivce.

Pořadí na prvních třech místech v jednotlivých kategoriích

KAM na letní dovolenou/pěší a cyklo

- Jihočeský kraj 3 317 b. ■ Jihomoravský kraj 2 629 b. ■ Kraj Vysočina 2 081 b.

KAM za folklorem/tradicemi

- Jihomoravský kraj 4 784 b. ■ Jihočeský kraj 2 268 b. ■ Zlínský kraj 1 826 b.

KAM do lázní/wellness

- Karlovarský kraj 4 363 b. ■ Jihočeský kraj 1 966 b. ■ Zlínský kraj 1 466 b.

KAM na památky

- Jihočeský kraj 2 857 b. ■ Hlavní město Praha 2 822 b. ■ Jihomoravský kraj 1 942 b.

KAM na zimní dovolenou

- Liberecký kraj 2 577 b. ■ Kraj Vysočina 2 251 b. ■ Královéhradecký kraj 2 039 b.

KAM na výlet s dětmi

- Jihočeský kraj 2 628 b. ■ Kraj Vysočina 1 934 b. ■ Jihomoravský kraj 1 794 b.

KAM na koně/koňské stezky

- Kraj Vysočina 2 459 b. ■ Jihočeský kraj 2 344 b. ■ Pardubický kraj 2 096 b.

KAM za zážitkem/adrenalinem

- Jihočeský kraj 1 853 b. ■ Kraj Vysočina 1 743 b. ■ Hlavní město Praha 1 700 b.

Vybraní hlasující o ceny jsou

- Veronika Musilová, Praha ■ František Novák, Jihlava ■ Vlasta Stejskalová, Bystřice nad Pernštejnem ■ Nikola Killerová, Brno ■ Ilona Zieglová, Odry

Ceny věnované partnery ankety si vybraní výherci mohou vyzvednout v sídle redakce Vydavatelství KAM po Česku na adrese Kubelíkova 30, Praha 3, **do 29. 4. 2022**. Výhry se **neposílají** a po uvedeném termínu propadají.

Kompletní výsledky X. ročníku ankety Kraj mého srdce budou uveřejněny na www.kampocesku.cz.

Krajští vítězové převzali ceny vyrobené ve sklárně RÜCKL CRYSTAL, a. s., Nižbor v rámci konání 30. ročníku veletrhu HOLIDAY WORLD & REGION WORLD již 18. března 2022.

Partneři ankety

- Edice Česká televize ■ Vydavatelství Českého rozhlasu RADIOSERVIS ■ ALPA, a. s. ■ Divadlo Palace Praha ■ Vydavatelství MCU ■ Karlovarská Becherovka ■ VIDA! science centrum Brno ■ Centrum Babylon ■ Escape Point ■ ABF, a. s.

Medailové zisky krajů

Kraj	zlato	stříbro	bronz
Jihočeský	4	3	0
Vysočina	1	3	1
Jihomoravský	1	1	2
Karlovarský	1	0	0
Liberecký	1	0	0
Hl. město Praha	0	1	1
Zlínský	0	0	2
Královéhradecký	0	0	1
Pardubický	0	0	1
Olomoucký	0	0	0
Moravskoslezský	0	0	0
Středočeský	0	0	0
Plzeňský	0	0	0
Ústecký	0	0	0

Vydavatelství KAM po Česku
tel.: +420 222 944 816-7
e-mail: redakce@kampocesku.cz
www.kampocesku.cz

Archevita – Stopami věků

Multimediální interaktivní archeologická expozice vás zve do období od mladší doby kamenné až po raný středověk.

Program:

22. dubna

- oficiální otevření nové multimediální expozice
- v 19 hodin koncert Dan Bárta & Václav "Noid" Bárta

23. - 24. dubna

- doprovodné programy - workshopy - dílny
- divadlo

ARCHEVITA
STOPAMI VĚKŮ

www.archevita.cz

foto © Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

ALPA

BYLINNÝ MASÁŽNÍ GEL

KOSTIVA

REGENERACE POHOTOVĚNÝCH AŽKŮ

ALPA FRANCOVKA

LIHOVÝ BYLINNÝ ROZTOK

MAZANÉ ZDRAVÍ
www.alpa.cz

Na kole okolo Kolína

„Kolíne, Kolíne, stojíš v pěkné rovině,“ zpívá se ve známé písni. Zdejší krajina bez výrazného převýšení je pro cyklisty jako stvořená. Celá oblast se navíc pyšní velkým množstvím památek se strhujícími příběhy.

Převážně rovinná krajina láká k cyklovýletům. Vede tudy jedna z nejpůvabnějších a nejzábavnějších cyklotras v Evropě Labská stezka. Napojit se na ni můžete třeba právě na Kolínsku.

Vaši cestu by měla zpestřit také návštěva královského města Kolína. Na Bartolomějském návrší na vás dýchne poetická nálada historického zákoutí města. Rozhodně nevynechte Jeruzalém na Labi – kolínský židovský klenot, navštívit můžete bývalé židovské ghetto, synagogu nebo unikátní starý židovský hřbitov. Své elektrocolo si můžete od letošní sezony dobít právě na nádvoří synagogy. Pokud se rádi díváte na svět z výšky, nesmíte zapomenout na kolínskou rozhlednu Vodárna. Všechny milovníky výhledů i technických památek zveme k návštěvě této unikátní technické a architektonické památky meziválečné architektury.

Děti jistě potěší trasa kolem řepařské drážky, doporučujeme začít v lesoparku Borky se sochami slavných medvědů, co se potkali u Kolína.

A kam dál?

Rozhodně stojí za to udělat z Labské stezky odbočku a objevit, co jste dosud třeba neviděli.

Na kole se můžete vydat např. po stopách bitvy u Kolína, místy, kde se 18. června 1757 krví psaly dějiny. Cesta vás povede k památníku bitvy u Kolína na Křečhoři, dále přes Kamhajak a Vítězov až na

vrch Bedřichov, odkud pruský král Bedřich II. řídil svoje vojsko. Z rozhledny Bedřichova vyhlídka je možné shlédnout celé tehdejší bojiště.

Další oblíbenou výletní trasou je údolí říčky Polepky. Tvrz v Pašince, nový zámek od architekta Jana Kotěry v Ratboři, kamenný železniční viadukt u Hranic nebo Polepský vodopád, to je jen pár zastavení, která vás na trase čekají a která by byla škoda minout.

A pokud by se vám přeci jenom chtělo do kopce, rozhledna Vysoká s letohrádkem Belveder je skvělá volba.

Kolínsko je pohodová oblast, která potěší téměř každého turistu i cyklistu. Přijďte k nám!

www.kutnohorskokolinsko.cz
www.bartolomejskenavrsi.cz

**KUTNOHORSKO
KOLÍNSKO**

foto © Hanka Krejčíhová

Český kras (50 let)

Chráněná krajinná oblast Český kras byla vyhlášena 12. 4. 1972 na rozloze 128 km² k ochraně nejcennější části barrandienské pánve. Nachází se ve Středočeském kraji mezi Radotínem a Berounem.

Jednou z jejích nejhodnotnějších částí je Národní přírodní rezervace Karlštejn, která se rozprostírá na rozloze 1 546 ha. Území celé CHKO je tvořené převážně prvohorními usazeninami vápenců a břidlicemi silurského a devonského stáří s četnými krasovými jevy. I přes svou relativně malou nadmořskou výšku od 208 m n. m. do 499 m n. m. vyniká CHKO poměrně členitým reliéfem, a to zejména díky erozní činnosti Berounky a jejích přítoků. V oblasti

Národní přírodní rezervace Koda, Císařská rokle

narazíte na teplomilnou faunu i flóru, ale také na celosvětově významná naleziště zkamenělin. Téměř původní charakter si zde zachovala lesní společenstva dubových hájů. Některé zdejší přírodní rezervace byly zřízeny již v 50. letech, např. Koda v roce 1952 nebo Radotínské údolí v roce 1953. Počátkem 70. let pak byly vyhlášeny Karlické údolí, Voškov, Klapice, Tetínské skály a také tzv. přírodní výtvoř Zlatý kůň (1972), Lom na Kobyle (1970), Černá rokle (1969) a chráněné naleziště Špičatý

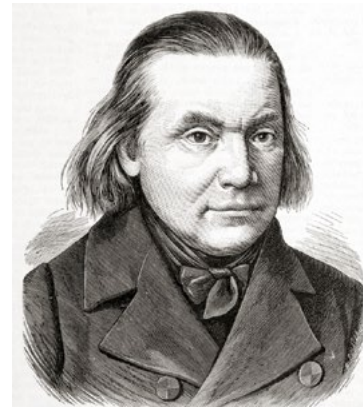
vrch Barrandovy jámy (1970). Koncentrace přírodních a krajinných zajímavostí, množství odborných posudků a zájem mnoha nadšenců pak vedly k vyhlášení vlastní CHKO Český kras. Pro turisty nabízí toto jedinečné území takové zajímavosti, jako jsou hrad Karlštejn, Svätý Jan pod Skalou, Solvayovy lomy, Tetín, lom Amerika nebo Koněpruské jeskyně. Doporučit k návštěvě můžeme také naučné stezky Svatojánský okruh, Vodáckou naučnou stezku Berounka nebo Geologickou naučnou stezku.

-felix-

Kněz buditelem

(250 let)

V povědomí lidí má u nás katolická církev a její činnost v historii často nepříznivé hodnocení. Opačný náhled však patří Vojtěchu Nejedlému.

Kněz a buditel Vojtěch Nejedlý

Budoucí kněz a vlastenecký básník se narodil 17. dubna 1772 v Žebráku. Studoval piaristické gymnázium a poté teologickou fakultu. Další osud ve službách církve ho zavál postupně na fary v Praze, Pečici, Velizi, Mirošově, aby se roku 1826 vrátil oklikou do rodného města Žebráku a stal se zde děkanem. Byl to osvícený člověk, který ve svém okolí udržoval a podporoval národní buditecké aktivity včetně literátů a členů Puchmajerovy básnické skupiny. Pomáhal vydávat vlastním nákladem díla svých kolegů, překládal z italštiny a sám se snažil literárně tvořit. V roce 1833 vydal dva svazky básní pod názvem Básně, postupně vydával historické eposy Přemysl Otakar v Prusích (1833), Karel Čtvrtý (1835) a epos o Češích v křižácké válce Wratislaw (1836). Spolu se svým bratrem, který byl rovněž spisovatelem a úspěšným advokátem, se podílel na rostoucím národním uvědomění prostého obyvatelstva. Smyslem jejich práce bylo formování moderního českého národa a pozvednutí českého jazyka na úroveň jazyka vzdělanců a jeho plné uznání jako protipólu k němčině.

Oba bratry a jejich dílo připomíná muzeum v Žebráku a pamětní deska na jejich domě. Osvícený kněz a národní buditel Vojtěch Nejedlý je pochován v Žebráku.

-babok-

Hrob Vojtěcha Nejedlého, Žebrák

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons, autor Petr Vodička

Zámek plný zážitků!

• Zdeněk Miler – nejen Krtek • Galerie • Kabinet fotografie • Historie • Sklepení

KLADENSKÝ
ZÁMEK

Sokolčí zřícenina

Někdejší hrad Sokolčí patří k zastavením na česko-rakouské hrado-zámecké stezce Zemská cesta. Nachází se nedaleko Kaplice, v přírodním parku Soběnovská vrchovina, nad říčkou Černou.

První písemná zmínka o hradu je na falzu listiny Oldřicha z Rožmberka, kde se říká, že roku 1264 král Přemysl Otakar II. potvrdil vlastnictví hradu Vokovi z Rožmberka. V dalším falzu daroval král Jan Lucemburský hrady Sokolčí a Příběnice Vokovi z Rožmberka. Nicméně pravost listiny potvrdil vyšebrodský opat (1460). Zakladatel Sokolčí byl patrně Jindřich z Velešína po roce 1358, který prodal svůj podíl na Velešíně bratru Benešovi. Později hrad získali Rožmberkové, neznámo jak. Jako zbořený se připomíná roku 1541 a dodnes se dochovala torza hradeb a dvou věží.

-lgs-

Obyčejná, ale naše (220 let)

Tužku v dnešní podobě vynalezli na konci 18. století nezávisle na sobě Rakušan Josef Hardtmuth a Francouz Nicolas-Jacques Conté. Čistý grafit byl nahrazen směsí rozemletého grafitu s jílem (hlínou) vypálenou v peci. Vynález přetrval bez větších změn až do 21. století.

„Žlutou tužku“ zná u nás snad každý. Architekt a vynálezce Josef Hardtmuth ji úspěšně představil v Londýně a roku 1790 založil továrnu na výrobu tužek ve Vídni. Název firmy Koh-i-noor je odvozen od slavného indického diamantu Hora světla, který je součástí britského královského pokladu. Tužky Koh-i-noor slavily postupně úspěchy na různých světových výstavách. Ocenění si do Čech přivezly například z New Yorku, Paříže, Londýna, Vídně nebo Milána. Ve 40. letech 19. století byl podnik přestěhován do Českých Budějovic. V současné době je vůbec největším výrobcem svého druhu ve střední a východní Evropě. Ochranná známka Koh-i-noor byla poprvé zaregistrována roku 1894 a dnes je

České tužky společnosti Koh-i-noor Hardtmuth

nazvaná podle něj Société Conté, existuje dodnes. Nejrozšířenější je tužka v dřevěném pouzdře s různou tvrdostí tuhy, dále se vyrábějí verzatilkou nebo mikrotužky s vyměňovací a vysouvací tuhou, barevné voskové tužky pro výtvarníky či pastelky na kreslení.

-aba-

Josef Hardtmuth (1758–1816)

chráněna v 73 zemích světa. Recept na výrobu tuhy do tužek si firma nechala patentovat v roce 1802. Francouz Nicolas Conté si nechal patentovat objev tužky již v roce 1795, ale jeho prvenství bývá zpochybňováno. Firma,

foto © Wikimedia Commons; <https://catalogue.koh-i-noor.cz>

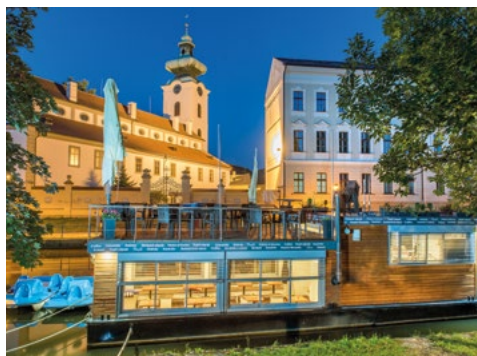
České Budějovice po souši i po vodě

Budějce, jak rádi říkají místní, jsou městem pro milovníky gastronomie, historie a malebných uliček. Nejen že se zde najdete ve vyhlášených restauracích, posedíte v útulných kavárnách, ale pro letošní turistickou sezonu je pro návštěvníky připravena novinka v podobě 225 metrů dlouhé přístavní hrany, která se nachází na řece Vltavě a má usnadnit přístup vůdcům malých a rekreačních plavidel. Vývaziště se tak stává součástí vltavské vodní cesty, která má po dostavění plavební komory na jezu v Hněvkovicích, od hráze Orlíku až do Českých Budějovic, 100 kilometrů. Připraveno je sloužit od dubna 2022, kdy začíná nová plavební sezona.

Přístavní hrana umožní kotvit lodím téměř v samotném centru města a molo plní zároveň

funkci chodníku, nad kterým se nachází i pobytové schody vhodné pro trávení volného času. Na své si zde určitě přijdou jednotlivci i celé rodiny.

Ať už dorazíte po souši nebo po vodě, Budějce vás přijmou s otevřenou náručí. A hlavně vás budou bavit!

Turistické informační centrum
náměstí Přemysla Otakara II. 1/1
370 01 České Budějovice
tel.: +420 386 801 413
e-mail: info@c-budejovice.cz
www.budejce.cz

Vyhlídka na zámek

a obchodu Maďarska a koordinovala ji NaturArt – Maďarská asociace fotografů přírody ve spolupráci s nejprestižnějšími fotografickými sdruženími země Visegrádské skupiny.

Dům gobelínů, kulturních tradic a řemesel otevírá v pátek 1. dubna vernisáží výstavy uměleckých výrobků od Sdružení textilních výtvarníků z Prahy. Setkáme se s autorkami osobně a dozvíme se o jejich vystavených gobelínech a textilních miniaturách něco víc. Výstava potrvá do 27. 11. 2022.

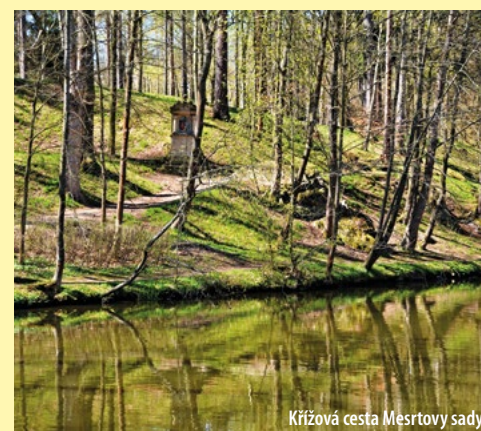
Muzeum Jindřichohradecka nabízí veřejnosti širokou řadu sbírkových předmětů v několika expozicích. Jedním z nejvýznamnějších exponátů jsou Krýžovy jesličky, které jsou největším lidovým mechanickým betlémem na světě. Při velikonočních výtvarných dílnách **28. 3. až 8. 4.** můžete s dětmi zažít spoustu zábavy a poznávání veliko-

Muzeum fotografie v Jindřichově Hradci

představí Afriku v srdci a přehlídku krás země Visegrádské skupiny

Muzeum fotografie a moderních obrazových médií odstartuje letošní sezonu rozsáhlou výstavou několika autorů a vystavovatelů. Jejich společnou vášní a srdeční záležitostí je Afrika – nejen jako kontinent, nejen jako různorodé kulturní a etnické území a domov nejednoho vzácného zvířecího druhu, ale zejména jako domov mnoha nesmírně zručných a zajímavých umělců a výtvarníků, kteří se však ve své skromnosti snad ani za umělce nepovažují.

Křížová cesta Mesrtovy sady

Dům gobelínů

Jindřichohradecká úzkokolejka

Nejvýznamnějšími exponáty projektu budou originální fotografie ze sbírek Nadace Josefa a Zdeny Váagnerových. Na samotném počátku zrodu tohoto projektu však stál hlavní kurátor Oldřich Máca, který zde bude prezentovat svou jedinečnou a po výtvarné stránce velmi hodnotnou sbírku afrických masek. Všichni návštěvníci se mohou také těšit na zcela jedinečný soubor obrazů Radky Tesařové, která pod pseudonymem Radu Tesaro vytváří velkoformátové obrazy nejen s africkou tematikou. **Výstava AFRIKA V SRDCI** potrvá **od 31. března do 31. srpna**.

V rámci její prezentace se uskuteční řada doprovodných programů, jako besedy, přednášky a komentované prohlídky.

O týden dříve, **ve čtvrtek 24. března v 17.00 hodin**, bude zahájena **vernisáží výstava PŘÍRODNÍ POKLADY ZEMÍ V4**. Výstava vyzdvihuje velkolepé přírodní krásy zeměpisného regionu V4, které se snažíme zachovat pro budoucí generace. Výstava 60 nejkrásnějších českých, maďarských, polských a slovenských snímků přírody vznikla z pověření Ministerstva zahraničních věcí

nočních tradic, které vyvrcholí 9. 4. **Velikonoční veselí**.

Státní hrad a zámek nabídne tradiční velikonoční instalaci s prohlídkou bez průvodců **Splašená vejce** od 15. do 18. 4. Velikonoční nadílku pro vás nachystá 14. 4. i **plavecký bazén**. Na svou velikonoční jízdu po České Kanadě s programem pro děti se vydá i **parní vlak jindřichohradecké úzkokolejky**.

www.jh.cz
infocentrum.jh.cz

MUSICA FLOREA
20. festivalový cyklus | Musica Florea Bohemia 2022

30 let souboru Musica Florea

“Bizarní” A. Zimmermann a G. Ph. Telemann

26.4. Nymburk, evangelický kostel	19:00
27.4. Brno, Freskový sál Staré radnice	19:00
28.4. Praha, České muzeum hudby	19:30

Finančně podpořili

Vstupenky na www.goout.net | www.musicaflorea.cz

Pod větrušickými skalami

Prudký skalnatý svah Větrušických roklí se místy zařezává až 100 m pod úroveň okolního terénu. Řeka Vltava zde v průběhu čtvrtohor vymodelovala skalní útvary i drobné boční rokly.

Větrušické skály nad Vltavou

Ještěrka zelená

Nenáročný pěší výlet vás zavede k vltavskému kaňonu do národní přírodní rezervace Větrušické rokly. Trasa je dlouhá asi 4,5 km a vede po červené turistické značce. Do výchozího bodu v obci Řež se pohodlně dostanete vlakem. Na konci výletu vás čeká překvapení v podobě přívozu, který vás přepraví zpět na opačný břeh. Do vlakové stanice Libčice nad Vltavou to je pak už jen kousek.

V první části trasy můžete za teplých slunných dní u cesty zahlédnout ještěrky zelené, jak se vyhřívají na slunci. Samci vás překvapí svým exotickým vzezřením. Jsou docela velcí a mají kontrastní modrozelené zbarvení.

Místo se také pyšní velkou rozmanitostí rostlin. Jiné druhy rostou na severu a jiné na jihu rezervace. Může za to nejen členitost území, ale také jiný typ hornin. V jižní části tak třeba uvidíte vřesy.

Skalní stráně a droliny vám místy připomenou zahradní skalku. Tahle je ale mnohonásobně větší. Z druhů, co tu rostou, poznáte asi netřesky. A od dubna do května vás svými drobnými nápadně žlutými květy zaručeně upoutá tařice skalní.

Do přírody se s námi můžete vydat i jinam. Stačí si vybrat na www.snamidoprirody.cz.

www.nature.cz

foto © Luděk Čech, Pavel Moravec

zažijte
Jordán

Tábor
1492-2022

tābor

www.visittabor.eu

1. června – 31. srpna | Jordánská pláž

Půjčovna lodiček

Charitativní půjčovna lodiček, šlapadel a paddleboardů.

2.–3. července | Jordánská pláž

Múzy u Jordánu

Festival divadla a hudby.

6.–31. července | Vodárenská věž

Jordán 530

Výstava k výročí založení nejstarší údolní nádrže ve střední Evropě.

6. července – 18. září

nábřeží Jordánu pod botanickou zahradou

Výstava vybraných prací soutěže

Jordán 530

16. července | dopravní hřiště u sladovny

Jordánský maraton

5. ročník maratonu je určen pro všechny, kteří mají rádi vodu a výzvy.

18. září | nábřeží Jordánu pod botanickou zahradou

Táborská regata

Veslařské závody na krátké trati ve všech věkových kategoriích.

Muzeum středního Pootaví Strakonice otevřelo nové expozice

Muzeum středního Pootaví
Strakonice
mmmm

Donační listiny Karla V., fezy, předválečný motocykl ČZ 500 či závodní motocykl ČZ 125 z roku 1957. Vše je doplněno o nejrůznější interaktivity nejen pro děti a dva animované filmy, které zjednodušenou formou představují příchod johanitů do Strakonice či vývoj hradu od 12. století. Otevřené jsou opět také prostory kapitulní síně a ambitu s restaurovanými nástěnnými malbami, prostory černé kuchyně a také vyhlídková věž Rumpál.

Po třech letech a devíti měsících se znovu otevřou brány strakonického muzea. Ukončena je jedna z největších rekonstrukcí (stavební i expoziční) za poslední desetiletí. Návštěvníky uvítá pět nových expozic, nové zázemí i společenské a edukační sály. Do nových prostor se přestěhovala i muzejní knihovna a badatelna.

Muzeum založené roku 1894 sídlí v prostorách strakonického hradu, národní kulturní památky. Muzeum po náročné rekonstrukci otevřelo nové a zcela unikátní expozice. Prohlédnout si můžete jedinečnou expozici dud a dudáctví, loutek, historie textilní

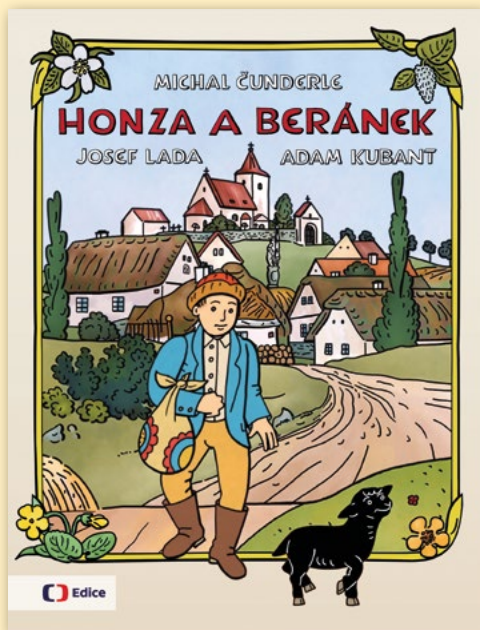
výroby, zbraní a motocyklů značky ČZ a v neposlední řadě i expozici věnovanou Suverénnímu řádu maltézkých rytířů. Čekají na vás například modely lodí galera a karaka, interiér sanitního vlaku, na sto hudebních nástrojů, loutkové divadlo, faksimile

Nové je i logo a web muzea. V prodeji jsou nové odborné publikace, komiks a omalovánky pro nejmenší. Vše s vazbou na nové expozice a jejich obsah.

Skončila jedna etapa strakonického muzea a začíná se psát další. Pojdme ji začít realizovat společně. Jste všichni srdečně vítáni.

otevírací doba: duben–prosinec | úterý–neděle | 9–17 hod.

muzeum-st.cz

Napsal: Michal Čunderle
 Ilustrace: Josef Lada a Adam Kubant
Honza a beránek

V malé poklidné vísce žije Honza, který pase ovce bohatého starosty. Na jaře se ve stádu narodí černý beránek, nejzvědavější a nejčilejší ovečka ze všech. Beránek nedá bez Honzy ani ránu a ten si miloučké zvířátko rychle oblíbí. Ne tak ovšem nerudný starosta, který Honzu stále jen sekýruje, beránka viní ze všeho nejhoršího a pod záminkou, že černá ovce nosí smůlu, se ho chystá zbavit. Honza chce beránka zachránit, a tak se rozloučí s kamarády a spolu s beránkem se vydávají do světa.

Poetické vyprávění s nestárnoucími ladovskými obrázky je vhodné pro předškolní děti i malé čtenáře.

? Z jaké oblíbené vesničky Josefa Lady pocházejí Honza a beránek?

- a) Hrusice
- b) Slavonice
- c) Hoštice

Své odpovědi nám pošlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

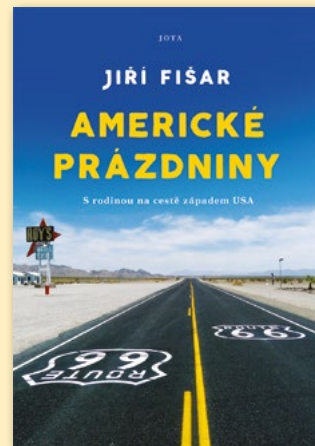

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize eshop.ceskatelevize.cz. Novinky můžete sledovat i na www.facebook.com/ediceCT.

Jiří Fišar
Americké prázdniny

Jiří Fišar, autor úspěšné knihy Pod Annapurnou svítá modře, se s manželkou a dvěma syny vypravil na dobrodružnou cestu po západě USA. S nadhledem a neutuchajícím humorem podává příběh této trochu netradiční cesty, ve kterém provede čtenáře úskalími, jež přináší cestování s dospívajícími dětmi po národních parcích, ale i velkých městech. Pokud máte děti a velké cestovatelé plány, toto je kniha přímo pro vás. Ale vlastně pro všechny, kteří mají rádi cestovatelské historky, Ameriku a humor.

cena: 398 Kč
www.jota.cz

Frank a Katrin Heckerovi
Průvodce přírodou na výlety

Kapesní Průvodce přírodou na výlety umožní snadné určování živočichů, rostlin a hub podle biotopů. Při svých toulkách se dokážete jednoduše zorientovat v přírodě a možná poznáte i živočichy a rostliny, o nichž jste neměli ani zdání. V každé z kapitol o jednotlivých biotopech najdete druhy uvedené vždy ve stejném pořadí: od hub a rostlin k živočichům, v rámci živočišných druhů pak od bezobratlých přes ptáky k savcům. Najdete zde výběr nejčastějších, nejtýpějších, ale také těch nejkrásnějších rostlin a živočichů, s nimiž se s největší pravděpodobností v daném prostředí setkáte.

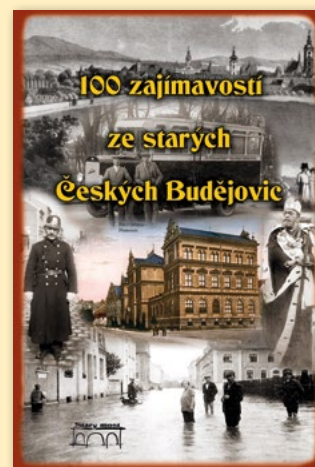
cena: 369 Kč
www.knihykazda.cz

kolektiv autorů
100 zajímavostí ze starých Českých Budějovic

Kniha, která vychází z úspěšné ediční řady „100 zajímavostí z...“, se tentokrát věnuje bohaté historii Českých Budějovic. Pracovníci budějovických muzeí a archivů vyhledali stovku kapitol, které populárně naučnou formou přibližují historické kuriozity, stavební památky, nezvyklé události i zajímavé lidské osudy. V této řadě již vyšlo pět dílů věnujících se Plzni, čtyři Šumavě a dva pohoří Brdy.

cena: 299 Kč
www.starymost.cz

Alena Mornštajnová, Petra Soukupová, Petra Dvořáková, Bianca Bellová, Markéta Pilátová, Ondřej Neff, Marek Epstein, Jan Němec a Irena Hejdová

Dnes ještě ne

Radomír nemá pocit, že by mu v životě něco scházelo, dokud na šachovém fóru nepotká Jarmilu. Kdežto Milan je na tom přesně naopak – Gábinu sice miluje, ale jeden večer by potřeboval strávit bez ní. Jarek by Annu a jejich dvě děti nejraději neopustil už ani na vteřinu. Kamil jakožto vědec postupuje v milostném životě přísně exaktně, Zuzana překvapuje sama sebe a Víky si odmítá vybírat mezi Jerryem a Vaškem. Dnes ještě ne.

cena: 299 Kč
www.luxor.cz

Připravila: Alice Braborová (braborova@kampocesku.cz)

Za tajnostmi historického města

Zveme vás na historickou stopovačku po Spáleném Poříčí! Pro rodiče s dětmi, ale i pro hravé dospělé máme připravenou soutěž.

V Infocentru obdržíte mapku s vyznačenou trasou a list s úkoly. Projdete se kolem nejvýznamnějších památek města, zjistíte odpověď na jednoduchou otázku a s doplněnou soutěží už pak jen zbývá přijít si do Infocentra pro odměnu.

Také u nás neopomeňte navštívit expozici kresleného humoru Jiřího Wintera Neprakty – jedinou stálou výstavu na světě! Po špejcharu Ve Dvoře, kde je umístěna, vás ochotně provedou pracovníci celoročně otevřeného Infocentra.

mobil: +420 605 368 410
e-mail: infocentrum@spaleneporici.cz
www.spaleneporici.cz

Znáte kaolin?

Kdo z vás běžně používá porcelán? Napadlo vás někdy, odkud se vlastně vezme materiál na výrobu? Zkuste důl v Nevřeni.

Nedaleko Plzně totiž najdete jednu z nejzajímavějších industriálních památek, která se věnuje těžbě a zpracování kaolinu. Centrum Caolinum vám představí podstatu jeho hlubinné těžby. V okolních lesích si můžete prohlédnout nově otevřený starý kaolinový důl, který si možná vybavíte ve filmové pohádce Čertí brko. Důl má v hloubce několika desítek metrů pod zemí až 500 metrů úzkých i překvapivě širokých podzemních chodeb, z nichž je zpřístupněno asi 300 m. Protože je tu stálá teplota 10 °C a prohlídka má 60 min., nezapomeňte se vhodně obléci i v létě.

-babok-

foto © www.centrumcaolinum.cz

Hornické muzeum v Plané

Hornickou historii spojenou s těžbou stříbra i uranu najdete v Hornickém muzeu Planá – štola Ondřej Šlik v Plané u Mariánských Lázní. Muzeum se nachází ve štole vyražené za účelem hledání a těžby rud již v 16. století, ale i v dalších nadzemních objektech.

Muzeum je nedaleko historického jádra města a o jeho vznik se zasloužil hornicko-historický spolek založený v roce 1995. Štola, ve které je část muzea umístěna, nese název po významném členovi rodu Šliků, kteří byli vlastníky Plané a zasloužili se o její rozvoj v době největšího rozkvětu těžby stříbra u nás. Vedle stříbra se zde těžila i měď, olovo nebo nikl. Vznikla zde také mincovna, kdy po rozšíření horních svobod (r. 1627) bylo možné ze zdejšího stříbra razit mince. V chodbách o délce

necelých 200 metrů je možné vidět hornické nástroje a zařízení používané k těžbě od středověku až po současnost. Ve vitrínách si pak můžete prohlédnout různé druhy minerálů. Navíc se dozvíte i o místní těžbě uranu v okolí Plané, která byla ukončena v 90. letech 20. století. Další část expozice je prezentována ve výstavní síni nadzemního objektu. Vlastní prohlídka s odborným výkladem trvá přibližně hodinu. Muzeum najdete na adrese Sadová 816, asi 1 km od železniční stanice Planá u Mariánských Lázní.

-mf-

foto © Wikimedia Commons, autor Marie Čehedzeová; <https://industryopen.cz>

Zaniklá ves a hrad Řebřík u Líšné

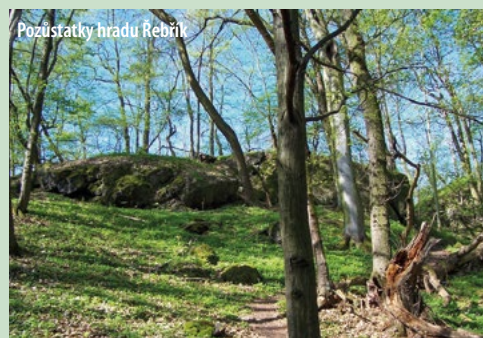
Severozápadně od vsi Líšná na Zbirožsku se nachází zaniklý sídlištní komplex tvořený hradem, vsí – zachován farní kostel sv. Petra a Pavla, dvorcem, lomem, haltýřem, rybníkem, plužinou a zaniklými cestami. Nad kostelíkem byl na skalnatém hřbetu někdy na přelomu 13. a 14. století vybudován hrad Řebřík. První zmínka o farním kostele sv. Petra a Pavla pochází z roku 1348. Zaniklá ves se rozkládala naproti průčelí kostela.

Farní kostel sv. Petra a Pavla

Dispozice hradu se skládala z dvojího předhradí a hradu, který byl oddělen hlubokým, ve skále tesaným příkopem. Od východní strany se k hradu vinula cesta, která končila v místě dnešní čtverhranné zvonice. Za zvonici k severní straně končí první předhradí u mělkého příkopu a za ním začíná druhé předhradí vybihající k hradu. Zadní hrad na severozápadním konci skalnatého hřbetu nebyl příliš široký, ale spíše dlouhý. Na jeho jihozápadní straně stál palác, před nímž byla ve skále vytesaná studna. Dnes je skála, na níž stával hrad Řebřík, téměř bez známek bývalé zástavby. Na nerovné vrcholové plošině je zbytek zasypané studny a nepatrné terénní úpravy. K zaniklému hradu Řebřík vede ze Zbiroha zelená a navazující žlutá turistická značka. Více turistických výletů po Mikroregionu Zbirožsko naleznete na www.zbiroh.cz.

www.zbiroh.cz

Pozůstatky hradu Řebřík

Letos za poznáním v Mariánkách

Chcete se dozvědět něco nového, zajímavého, pikantního či tajemného z historie Mariánských Lázní? Místní informační centrum pořádá každý čtvrtek a každou sobotu tematické komentované prohlídky. Na první poznávací procházku s průvodcem se můžete těšit už 2. dubna.

Lázeňský park

Kolonáda Ferdinandova pramene

Sochařský pohádkový ráj

Prozkoumejte s námi sochy, památníky či pamětní desky, poznejte sílu a výjimečnost přírodních léčivých zdrojů, poslechněte si historky o zamílovaných párech, seznámte se s historií židovské komunity, vzpomeňte na zašlou slávu ROH rekreací, projděte si oblíbená místa slavných návštěvníků, zahrajte si golf nebo načerpejte klid a sílu v lázeňských lesích. Chystáte

se do Mariánských Lázní s dětmi? Pak určitě využijte dětskou trasu s mariánskolázeňskými veverkami. Veverek je v lázeňských parcích spousta a dvě z nich – Karolínu a Rudu – jsme povýšili na dětské průvodce. V rámci projektu Ruda & Karolína jsou k dispozici dva okruhy – **Za poznáním s Karolínou** pro malé děti, předškoláky a prvňáčky a **Rudolfova tajná mise** pro starší děti.

Hlavní kolonáda

Prohlídky jsou vhodné i pro školy a školky, kterým zajistíme i dospělého průvodce.

Skupinové prohlídky rádi uspořádáme ve vámi zvoleném termínu a čase a přizpůsobíme témata dle věku skupiny. Prohlídku zajistíme v těchto jazycích: česky, anglicky, rusky, německy, francouzsky.

Prohlídky vybírejte zde: www.marianskelazne.cz/prohlidky/

Těšíme se na vás LETOS V MARIÁNKÁCH.

TIC Mariánské Lázně
 mobil: +420 777 338 865
 e-mail: info@marianskelazne.cz
www.marianskelazne.cz

text © KIS Mariánské Lázně, s. r. o., foto Petr Ježek

**KARLOVARSKÝ KRAJ
PLZEŇSKÝ KRAJ**

TEPLÁ • TOUŽIM • ŽLUTICE
BEČOV N/TEPLOU • BOCHOV
NEVŘEŇ • ÚTERÝ • VŠERUBY

ČERTÍ BRKO

rok 2018
NEVŘEŇ
 délka: 6,3 km
 9 zastavení
 trvání: 2 hodiny

Herec Jan Cina si chce zahrát čerta v pohádce, ale netuší kolik drobných překážek na něj čeká...

PROJĎTE KRAJINOU ZÁPADNÍCH ČECH A CESTUJTE V ČASE S NAŠIMI HRDINY.

WWW.INFOTOUZIM.CZ

POKROKOVÝ OPAT

1 **STÁHNI APLIKACI**
 Stáhni si zdarma mobilní aplikaci Skryté příběhy. Dostupné pro systémy Android a iOS.

rok 1807
TEPLÁ
 délka: 8 km
 9 zastavení
 trvání: 3 hodiny

Pomoz opatu Karlovi, pokrokovému to muži, vybudovat na pochybných močálech velkolepé Mariánské Lázně!

2 **VYBER TRASU**
 a projdi 4 výletní okruhy na území Kraje živých vod.

3 **VYRAZ NA TRASU**
 Sleduj příběh, plň úkoly, sbírej body a kochej se krásnou procházkou.

OBLEŽENÁ TOUŽIM

rok 1469
TOUŽIM
 délka: 8,6 km
 9 zastavení
 trvání: 3 hodiny

Hrad Toužim je obléhán a hradní pán Jan z Vřesovic potřebuje Tvou pomoc!

KANCIONÁL PRO HITLERA

rok 1939
ŽLUTICE
 délka: 6,8 km
 9 zastavení
 trvání: 2,5 hodiny

Václav Karásek chce zachránit vzácnou knihu, husitský kancionál, aby ho nesebrali nacističtí vojáci pro Hitlera.

SOUTĚŽ S NÁMI
 Na konci každého příběhu si udělej fotku s hlavní postavou. Fotky pošli na propagace@krajivyvychod.cz a odměna je Tvá!!!

MOBILNÍ HRA PRO ZVÍDAVÉ DĚTI A HRAVÉ RODIČE.
 Díky venkovní hře Skryté příběhy poznáte nejen nová zajímavá místa, ale navíc můžete cestovat v čase a udělat každý rodinný výlet neobyčejným dobrodružstvím.

Velikonoční svátky v Chebu

Velikonoce v Chebu budou pro vás hezky strávené volné dny, protože Cheb je parádním cílem pro všechny milovníky historie, architektury a památných míst. Zajímají vás historické domy, kostely, hrady nebo příroda? Vyberte si z unikátních památek a zajímavých turistických cílů ty své!

Špalíček je komplex jedenácti kupeckých domů, jeden z hlavních symbolů chebské architektury v centru města. **Chebský hrad** je ukázkou říšské falce s unikátní dvoupatrovou románsko-gotickou kaplí. **Kostel sv. Mikuláše** je nejstarším chebským katolickým farním kostelem z první poloviny 13. století. **Muzeum Cheb** je v evropských dějinách od 25. února 1634 navždy zapsáno jako místo vraždy vrchního velitele císařských vojsk, generalissima Albrechta z Valdštejna. Pravidelná muzejní akce **Velikonoční jarmark** proběhne 9. 4. 2022.

Historické krovy – chebský fenomén. Komplementovaná prohlídka s průvodcem po dochovaných chebských krovech, které tvoří soubor jedinečných historických dřevěných konstrukcí datovaných od středověku do poloviny 20. století. Velikonoční termíny jsou 15. 4. od 14.30 hodin, 16. 4. od 14.00 hodin, 17. 4. od 11.00 hodin. Další termíny k rezervaci najdete na www.historickycheb.cz.

I blízké okolí města nabízí krásná místa: **Vyhlídkový altán na Zlatém vrchu** – jde o vyhlídku na okraji Chebu, ze které je nádherný pohled na celé město. Dále šest kilometrů dlouhou vycházku na **Bismarckovu rozhlednu na Zelené hoře**, ta je od roku 1909 odolnou kamennou stavbou, pojmenovanou po německém kancléři Otto von

Bismarckovi. Vycházku kolem přehrady Skalka na pět kilometrů vzdálenou **Komorní hůrku**, nejmladší sopku s nejlépe zachovalou ukázkou sopečné činnosti na území České republiky.

Velikonoční tvůrčí dílna v turistickém infocentru – **Zdobení perníčků** se koná **v sobotu 2. 4.** | dopoledne 10.00–12.30 | odpoledne 13.00–16.00 | pro zájemce od 6 do 99 let. Z důvodu omezené kapacity infocentra bude lektorka pracovat se skupinami po dvaceti zájemcích. **Rychlá rezervace:** tel.: 354 440 302 nebo e-mail: infocentrum@cheb.cz.

Více na
tel.: +420 354 440 302
e-mail: infocentrum@cheb.cz
www.tic.cheb.cz

Pension Bohemia

V Krušných horách vám doporučujeme navštívit městečko Horní Blatná, založené r. 1532. Tradiční turistické zázemí vám zajistí Pension Bohemia, nacházející se v západní části náměstí v blízkosti kostela sv. Vavřince.

Pension má 30 lůžek ve dvou- a třílůžkových pokojích a jeden apartmán. Všechny pokoje jsou vybaveny sociálním zařízením a TV. Nabízí pobyt se snídaní i polopenze a plné penze s českou kuchyní. Objekt disponuje salonkem, saunou, úschovnou kol i lyží a je využitelný také pro školy v přírodě. Parkování je možné před pensionem a domácí mazlíčci jsou po domluvě povoleni. V Horní Blatné můžete v č. p. 127 navštívit stálou

expozici těžby a zpracování cínu. V okolí vám doporučujeme „Vlčí jámy“, jako pozůstatek středověké těžby rud. Krásné výhledy nabízí rozhledna na Blatenském vrchu. Při cestě na Boží Dar nezapomeňte na důl Mauritius u Hřebečné, pivovar na Rýžovně nebo občerstvení Červená jáma. Pěkný pěší výlet můžete podniknout také na skalní útvary „Strašidla“, vrchol Plešivec nebo rozhlednu Pajndl na Tisovském vrchu.

Pension Bohemia
nám. Sv. Vavřince 4, 362 37 Horní Blatná
mobil: +420 721 477 630; +420 728 867 672
e-mail: josef@pension-bohemia.cz
www.pension-bohemia.cz

Bratři Bořek-Dohalští z Dohalic

První písemná zmínka o rodu Dohalských je z roku 1395, z těch časů je znám husitský polní hejtman Diviš Bořek z Miletínka, pán na Pardubicích a Kunětické hoře. Na přelomu 17. a 18. století patřil rod spíše mezi chudé, nicméně vážené starorytířské rody, zastávající vlivné úřady. Jan Kryštof († 1768) byl císařským radou u dvora Marie Terezie. Dosáhl povýšení do stavu říšských hrabat a sňatkem získal statek a zámek Přívozec u Domažlic.

Rodový zámek v Přívozcí

Erb Václava Vratislava Bořka-Dohalského z Dohalic, při povýšení do hraběcího stavu

Znak Bořků-Dohalských byl polcený štít, levá půlka zlatá, pravá zlatě-černě šachovaná, v klenotu, turnajském korunovaném helmu, byla vyskakující korunovaná černá panna s rozpuštěnými zlatými vlasy, která před sebou držela zlatě-černou šachovnici, vlající fafrnochy byly zlato-černé. V druhé polovině 19. století se rod postupně začleňoval do společenských vrstev, které ideově formovaly českou společnost a odmítaly privilegované postavení aristokracie.

František hrabě Mária Karel Josef Vojtěch Antonín Bořek-Dohalský z Dohalic (25. 8. 1843 Dobrohošť, Slovensko), hlava rodu, a Marie Ludovika Josefa Antonia Eleonora Bořek-Dohalská z Dohalic (19. 8. 1863 Dobrohošť, Slovensko), belgická

Rodiče Dohalští se svými syny

hraběnka z rodu d'Hoop, měli čtyři syny. Všichni se narodili na rodovém sídle – zámku Přívozec. Prvorozeným byl 5. října 1887 František Antonín Ludvík Maria Bořek-Dohalský z Dohalic. Antonín Mária Viktor Bořek-Dohalský z Dohalic se narodil 23. října 1889 a Zdeněk Mária Bořek Dohalský z Dohalic 10. května 1900. Byl tu ještě čtvrtý syn, Ludvík Mária Bořek-Dohalský z Dohalic, který se narodil 17. března 1895, ale zemřel v dětském věku 20. dubna 1909 v Praze a pohřben byl na Olšanech. Otec František zemřel 1. 4. 1925 v Domažlicích a pohřben byl v Blížejově. Stejně jako jeho žena Marie, která zemřela v Domažlicích 10. 11. 1920.

Nedlouho po narození posledního ze synů prodal František Karel roku 1905 zámek v Přívozcí

Všichni čtyři bratři Dohalští

František Bořek-Dohalský a Marie Bořek-Dohalská

ci a přesídlil s rodinou do Domažlic. Zde rodina postupně splýnula s měšťanským intelektuálně laděným prostředím. Například spolužákem Zdeněka byl na zdejší škole pozdější slavný herec Zdeněk Štěpánek. Rod již před světovou válkou přijal

demokratické vize za své a v názorové opozici stál proti vídeňské politice. Vznik samostatné republiky Dohalští uvítali, na rozdíl od mnohé domácí šlechty.

Zdeněk Maria Bořek-Dohalský z Dohalic

V mládí v Domažlicích moc nepobýval, protože již studoval díky Strakově nadaci v Praze, ale rád se domů vracel. Vystudoval Malostranské gymnázium, ale Právnickou fakultu Univerzity Karlovy nedokončil. Dal přednost veřejnému dění a politice. A právě politika ho přivedla koncem 20. let 20. sto-

Sokolík Zdeněk Bořek-Dohalský

letí do redakce Lidových novin, kde se stal parlamentním zpravodajem. Jeho texty ale nebyly jen z parlamentu, psal o rodném kraji a osobnostech domácí kulturní scény. Byl oblíbený u svých kolegů, mezi které patřili Karel Čapek, Karel Poláček či Eduard Bass. Ten o něm napsal: „Zdeněk Dohalský byl z těch nejmilejších duší... Do novin vcházal s tlukoucím srdcem, tísněn svojí vrozenou ušlechtilou skromností, ale několik dní potom v redakci mu ukázalo, že se ocitl mezi svými, mezi lidmi nezákladnými, kteří ho mají srdečně rádi, a v této kamarádské družnosti se rychle začal rozvíjet... Stal se jedním z nejlépe informovaných žurnalistů a vítaným politickým

Zdeněk Bořek-Dohalský

důvěrníkem. Byl mnohem víc, byl vzácně osobitý zjev ušlechtilého člověka. Byl to nejkrásnější květ, jakým mohl po staletích pučeti starobylý český rod.“

Postavení Zdeňka v redakci bylo výjimečné. Měl přístup do vysokého katolického kléru, mezi šlechtu a do kruhů Hradu, a tudíž i hradní politiky. Zdeňka a jeho bratry pojilo vřelé přátelství s rodinou T. G. Masaryka. František byl spolužákem Jana Masaryka na Malostranském gymnáziu. Prezident Masaryk často zval Zdeňka do Lán, kde se zájmem vyslechl informace o dění v parlamentu a ve společnosti, a měl rád i Zdeňkovu schopnost imitovat známé politiky. Přátelství Masaryků a Dohalských mělo své kořeny již na Domažlicku. V obci Česká Kubice vznikl penzion „Krásnohorská“ vlastenky Klotildy Vuršrové, kde se pořádaly komponované večery s předními osobnostmi tehdejšího kulturního světa (bratři Emil a Karel Burianovi, Ema Destinová, malíři Karel a Jaroslav Špillarovi,

Zdeněk Bořek-Dohalský

Ševčíkovo-Lhotského kvarteto). Za světové války (1917) se penzion stal azylem pro manželku a dceru T. G. Masaryka, který v té době působil v exilu.

Krátce před podpisem mnichovské dohody 30. 9. 1938 Karel Čapek uveřejnil 18. 9. 1938 v nedělním vydání Lidových novin Epištolu k sudetským Němcům. Den předtím, 17. 9. 1938, se na Hrad dostavila delegace 12 šlechtických rodů s deklarací české šlechty. Iniciátorem byl Zdenko Radslav Kinský, text napsal Karel VI. Schwarzenberg a listinu prezidentu Benešovi přednesl František Kinský z Kostelce nad Orlicí. Přítomni dále byli Karel Belcredi, Weikhard Colloredo-Mannsfeld, Rudolf Czernin, Jindřich Dobrzenský, Zdeněk z Kolowrat, Jan Adolf Lobkowicz, Karel Parish, Leopold Sternberg a Hugo Strachwitz. Deklarace sounáležitosti domácí šlechty s českými zeměmi a její odhodlání chránit Hrad a bránit historické hranice státu neunikly pozornosti pozdějším okupačním orgánům. Zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich v dopise Martinu Bormannovi 16. 5. 1942 toto prohlášení uvedl jako jeden z důvodů uvalení nucené správy na majetky rodů Kinský, Belcredi,

Sternberg, Schwarzenberg, Lobkowicz, Czernin, Kolowrat a Strachwitz. Na prohlášení navazovalo šlechtické prohlášení signatářů v téměř stejném složení 24. 1. 1939. Poté přišlo poslední národnostní prohlášení již za protektorátu. Dopis byl určen státnímu prezidentu Emilu Háchovi, kde se autoři zaměřili na otázku národnosti a jejich sounáležitost s českým národem. Deklaraci předal 6. 10. 1939 František Schwarzenberg osobně a nesla celkem 82 podpisů. Mezi 33 rody najdeme také podpisy Františka Bořka-Dohalského a jeho syna Jiřího.

Krátce po abdikaci prezidenta Beneše, těsně předtím, než odešel do exilu, na podzim 1938, se Zdeněk účastnil schůzky, kterou inicioval Beneš a sezval nejbližší spolupracovníky. Pro Beneše byla válka jediným prostředkem, jak obnovit náš stát. Proto bylo potřeba vytvořit podmínky pro odbojovou činnost. Zdeněk setrval ve vlasti a jako aktivní odbojový pracovník výrazně ovlivnil jak činnost Politického ústředí (PÚ), tak Ústředního vedení odboje domácího (ÚVOD). Udržoval blízké styky s ministerským předsedou protektorátní vlády Aloisem Eliášem nebo s prezidentem Emilem Háchou. Zprostředkovával jejich spojení s naší exilovou reprezentací v Londýně, čímž ho pověřil přímo Edvard Beneš. Prohlášení, která získával od domácích politických reprezentantů, napomáhala legitimizovat Benešovu zahraniční akci. Do odboje se zapojil také jako spolupracovník skupiny Parsifal, utvořené převážně z okruhu bývalých zaměstnanců ministerstva zahraničních věcí. V kontaktu s nimi byli Zdeněk i jeho žena Anna. Členové skupiny obstarávali prakticky po celou dobu války zpravodajské spojení s londýnským exilem. V listopadu 1939 se seznámil Zdeněk s americkým diplomatem v Praze Georgem Kennanem. Od té doby se Kennanovy zprávy, zasílané z protektorátu do Washingtonu, opíraly o informace čerpané z okolí Eliáše a informace z tvořícího se odbojového hnutí. Pozornosti německé bezpečnostní služby (SD) neunikly schůzky Zdeňka Bořka-Dohalského se členy bývalé Strakovy akademie v Praze, s nimiž se tajně scházel v salonku jednoho pražského pohostinství, kde měl hlavní slovo. Rovněž udržoval spojení s Willym Thurn-Taxisem, osobností rakouského odboje, členem ústřední organizace „O5“.

Záznam pro berlínskou centrálu z 3. 5. 1940, který sepsal doktor Ziemke, zástupce „Auswärtiges Amt“ při Úřadu říšského protektora v Čechách a na Moravě, uvádí, že svatba Jiřího Bořka-Dohalského, Zdeňkova synovce, s Josefou, rozenou Thurn-Taxis (oddávajícím byl druhý strýc Antonín), vrhla záblesk na kruhy české společnosti, ve kterých krystalizují centra duchovního odporu proti Říši. Ukazuje zároveň úzké spojení mezi počestnou částí zemské šlechty a tzv. hradní klikou, Benešovými nejvěrnějšími stoupenci. O Zdeňkovi, který vystupoval pod krycími jmény Halík a Bedrník, se na gestapu hovořilo jako o „rudém hraběti“.

Svatba Jiřího s Josefou Thurn-Taxis ve svatovítském chrámu 30. 3. 1940, oddávající Antonín Bořek-Dohalský, vpravo Zdeněk Bořek-Dohalský coby svědek

Reinhard Heydrich přiletěl do Prahy 27. 9. 1941 a téhož dne byl v předpokoji Frankovy kanceláře zatčen Alois Eliáš a převezen do Petschkova paláce. Heydrich se den poté stal zastupujícím říšským protektorem. Krátce nato, 21. 10. 1941, byl zatčen gestapem také Zdeněk a uvězněn na Pankráci. Jeho smrt se dařilo oddalovat tři a čtvrt roku díky řadě šťastných náhod, spolupráci domácího odboje, rodiny, pankráckých dozorců a komisaře gestapa Hanse Otto Galla, který od roku 1939 spolupracoval s odbojem.

Vzpomínka Jaroslava Drábka, Zdeňkova spoluvězně: „Přišly dni, ba dlouhé týdny, kdy téměř vůbec nepromluvil. Jen tiše se modlil u zamřížovaného okna za noci, kdy měsíc ledově svítil na pustý dvůr. Pak s holí v ruce měřil mlčky svoji celou od okna ke dveřím, nad nimiž visel starý krucifix. Lampa ze dvora vrhala ponuré stíny mříží na zmučené tělo Kristovo. U zdi spící trestnice štekali a vyli hlídací psi a mrtvým dvorem znělo pokašlávání stráží a jejich odměřené kroky. Nikdo si nedovede učinit představu o tom, jaká to jsou nesnesitelná duševní muka, muset ležet po týdny, měsíce, ba léta jako Lazar, když hlavou táhnou neodbytné vzpomínky na umučeného bratra, srdce svírá strach o druhého bratra, úzkosti o ohroženou ženu, kterou gestapo podezívá, když odcházejí kamarádi k nelidským výslechům, do koncentráků, na popraviště. Jeho smutný život byl pouhým loučením se životem, který kdesi za zdi trestnice šel dál. Bylo to loučení, které drásalo nervy. Slýchal zvonění tramvají, zvuk vyšehradských zvonů, varhany z pankrácké kaple, stejně jako chroptění a nářky umírajících a těžké kroky trestanců odnášejících ztichlou chodbou mrtvoly těch, kteří útrapy nevydrželi. Nereptal, ale viděl jsem, jak nevýslovně trpěl.“

Když před Vánoci 1944 došlo k zatýkání, gestapo odhalilo vazby mezi odbojem, Gallem a pankráckými dozorci. Osud Zdeňka byl zpečetěn. V úterý 6. 2. 1945, přesně o páté hodině ráno, nařídili dozorcí pankrácké věznice všem vězňům vstát. Ti, co byli vybráni, se museli připravit na transport do Malé pevnosti Terezín. Kolem poledne je zelené antony

Anna a Zdeněk Bořek-Dohalští

dopravily na Masarykovo nádraží (1940–1945 Praha, Hyberské nádraží). Do Malé pevnosti v Terezíně dorazili téhož dne pozdě večer. Celkem 176 z nich bylo umístěno v cele č. 42, jen jeden z nich, Zdeněk, byl oddělen a umístěn na samotce. Druhý den ráno asi v 7.30 vyvedl Stefan Rojko SS-Oberscharführer v Malé pevnosti ze samotky Zdeňka a vedl ho na popravu. Kromě něho byli přítomni SS-Hauptsturmführer Heinrich Jöckel, velitel koncentračního tábora v Malé pevnosti Terezín, jeho zástupce Wilhelm Schmidt a Anthon Malloth a Wachholz, kteří vykonali popravu. Zdeněk byl zastřelen dvěma projektily do srdce, třetí ránu do hlavy po exekuci zajistil Rojko. Ten poté vydal příkaz, aby byl Zdeňkovi vylámán zlatý chrup dvěma Židy, kteří asistovali při popravách. Po popravě bylo tělo v ghettu zpopelněno. Zdeněk Bořek-Dohalský zemřel ve středu 7. 2. 1945 v 7.55 ráno. K popravě Dohalského měl dát telegrafický pokyn Heinrich Himmler.

Manželka Anna přežila válku, ale neměla jednoduchý osud ani po ní. Přesněji po komunistickém převratu v únoru 1948. Za velmi dramatických okolností se rozhodla opustit Československo. Využila k tomu možnosti cestovat z Bratislavy jedním ze tří letounů Douglas DC-3 Dakota, které pilotovali někdejší piloti R.A.F. Cílem bylo dostat pasažéry do exilu. Anna cestovala s maminkou tehdejší mistryně světa v krasobruslení Áji Vrzáňové. Jejich letoun přistál na americké základně v německém Erdingu. Do roku 1990 žila v USA, poté se vrátila do Československa. Zdeňkovy postoje a činy byly v roce 1992 oceněny Řádem T. G. Masaryka in memoriam.

František Antonín Ludvík Maria Bořek-Dohalský z Dohalic

Základní školu absolvoval v rodném Přívozcí, poté díky Strakovu stipendiu vystudoval Malostranské gymnázium a Právnickou fakultu české univerzity, kde titul JUDr. získal v roce 1910. Rok poté již pracoval v zemské správě politické, nejprve jako praktikant u místodržitelství, později na Okresním úřadě v Domažlicích, kde byl v květnu 1919 jmenován okresním komisařem. V únoru

František Bořek-Dohalský

1920 nastoupil do diplomatických služeb nové republiky. V letech 1921–1923 byl legačním tajemníkem vyslanectví v Londýně, v letech 1923–1927 v mezinárodně-právním oddělení politické sekce v ústředí (odd. II/5). Od března 1927 byl až do německého obsazení Rakouska legačním tajemníkem a od roku 1929 legačním radou zastupitelského úřadu ve Vídni, který opakovaně vedl jako chargé d'affaires. Po návratu z Vídně do Prahy pracoval do německé okupace v březnu 1939 jako ministerský rada v prezídiu ministerstva zahraničních věcí. Po vzniku protektorátu byl „poslán“ na dovolenou s čekatelným, poté do výslužby. Byl dvakrát ženatý, poprvé s Miladou Krafferovou (24. 5. 1892 Hradec Králové – 30. 10. 1919 Domažlice), s kterou se brali 19. 11. 1912 v Praze a měli syny Jiřího (18. 2. 1914 – 27. 10. 1990) a Miroslava (září 1918 – květen 1919). Podruhé se oženil v Praze 2. 7. 1927 s Věrou Baxantovou (25. 4. 1896 Kyjev – 23. 9. 1966 Praha), manželství bylo bezdětné.

Národnostní prohlášení české šlechty v září 1939 mělo formu dopisu, který jako deklaraci předal 6. 10. 1939 František Schwarzenberg osobně prezidentu Háchovi. Podepsalo ji 82 šlechticů a mezi podpisy najdeme podpis Františka Bořka-Dohalského coby hlavy rodu a jeho syna Jiřího. Do

František Bořek-Dohalský

odboje se zapojil už ve Vídni, kdy v diplomatickém voze pomáhal převážet přes hranice do Bratislavy své židovské přátele. Po atentátu na Heydricha teror v protektorátu nabral nebývale na důrazu. Ve stejný den jako bratr Antonín byl zatčen také František (5. 6. 1942), vězněn a vyslýchán byl v pankrácké věznici. Poté byl 30. 6. 1942 převezen do Malé pevnosti Terezín. Následně byl převezen do koncentračního tábora Dachau. Věznění a nelidské podmínky podlomily jeho zdraví, přesto se dožil osvobození tábora 29. 4. 1945 americkou armádou. „Konečně, tedy přeci, jedeme domů z koncentračního tábora zanechávající za sebou nehostinnou krajinu, která nám byla vězením a mohla být tak jako přemnohým i hrobem,“ vzpomínal František. „Dívám se kolem a nemohu jaksí ještě uvěřit, že jsem opravdu svobodný, zase znovu svobodný lidský tvor. Už jen několik kilometrů a pak Praha. Symbol, pojem a syntéza češtví. Není času na uvědomění si tak prudkého dojmu, že tam nedaleko před námi v moři domů stojí jeden dům a v něm domov.“ František se jako jediný z bratrů dožil konce války.

František Bořek-Dohalský

V červnu 1945 se vrátil do diplomatických služeb. Na přání ministra zahraničí Jana Masaryka působil od srpna toho roku jako první poválečný titulář v Rakousku, zpočátku jako vedoucí československé mise při Spojenecké kontrolní komisi ve Vídni, od prosince 1946 jako řádný vyslanec. Po únorovém komunistickém převratu 1948 byl z úřadu odvolán v prosinci 1948 a v únoru 1949 penzionován. Těžkou ranou bylo, když StB zatkla jeho syna Jiřího, radu Kanceláře prezidenta republiky, v červenci 1950. Půl roku poté František, 3. 1. 1951, v Praze umírá.

JUDr. Jiří Bořek-Dohalský se oženil s princeznou Josefou Thurn-Taxis 30. 3. 1940 v katedrále sv. Víta na Pražském hradě, kterou vedl ženichův strýc Antonín Bořek-Dohalský. Jiří byl 31. 7. 1950 zatčen a téměř po roce ve vyšetřovací vazbě v Ruzyni s deseti dalšími zatčenými Státním soudem odsouzen na 17 let odnětí svobody pro vyzvědačství a velezradu.

Manželka Josefa, dcera Ericha Thurn-Taxise a Gabriely, hraběnky Kinské, se v té době se čtyřmi syny (Václavem, Jiřím, Antonínem, Zdeňkem)

Josefa Bořek-Dohalská se syny, Lysá nad Labem, manžel Jiří byl vězněn za špionáž a velezradu

přestěhovala do Lysé nad Labem, do zahradního domku u někdejšího zámku rodu Kinských. Z pankrácké věznice byl Jiří převezzen do separace na Borech. V té době tu byli i naši hokejoví reprezentanti zatčeni před mistrovstvím světa 1950 (Modrý, Bubník, Konopásek a další). Jiří si odseděl 10 let na Pankráci, Borech, v Jáchymově, Příbrami, Bytízi, Leo-poldově a propuštěn byl v roce 1960 při amnestii. Poté pracoval jako pomocný dělník. Josefa a Jiří zemřeli v říjnu 1990 v domku v Lysé nad Labem. Až do své smrti 12. 11. 2017 tu žil jejich syn Antonín Bořek-Dohalský.

Antonín hrabě Mária Viktor Bořek-Dohalský z Dohalic

Druhorozený z bratrů se narodil 23. 10. 1889 v Přívozci. Po přívozcecké obecné škole pokračoval jako stipendista Strakovy akademie na pražském Malostranském gymnáziu. Poté absolvoval pa-

Hrabě Antonín Bořek-Dohalský

pežskou univerzitu De Propaganda Fide v Římě, kde dosáhl titulu ThDr. a 28. 2. 1912 byl vysvěcen kardinálem Benedetem Lorenzellim (první rektor České koleje). Po návratu domů byl druhým kaplanem v Boru u Tachova, následně působil v Příbrami a jako farář v Hluboši u Svaté Hory. Během první světové války byl vojenským kurátem na haličské frontě a později se staral o italské válečné zajatce v Milovicích. Pražský arcibiskup František Kordač jej 10. 10. 1924 ustanovil svým sekretářem a ceremoniářem. V roce 1928 přijal funkci čestný tajný komoří papeže Pia XI., rok nato se stal arcibiskupským

radou a kancléřem. Po smrti kapitulního děkana ThDr. Jana Nepomuka Sedláka byl papežem Piem XI. jmenován metropolitním kanovníkem u sv. Víta na Pražském hradě. V roce 1937 byl jedním ze zakladatelů Českého velkopřevorství Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského, kde se věnoval pastorační a charitativní činnosti. Patřil k elitě meziválečného Československa, byl zastáncem demokratických hodnot, politicky inklinujícím k „hradnímu křídlu“ prezidenta Masaryka.

Po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava se Antonín stáhl do ústraní, nabídl arcibiskupovi rezignaci na většinu svých funkcí včetně úřadu arcibiskupského kancléře. Díky svému původu i smýš-

ThDr. Antonín Bořek-Dohalský z Dohalic

lení se začlenil do domácího odboje a pomalu se dostával do hledáčku německých úřadů a bezpečnostních orgánů. Po smrti kardinála Kašpara 21. 4. 1941 byl Antonín jedním z kandidátů na jeho místo. Josef Grüner, německý metropolitní kanovník, oddaný nacistům, na konzistoři protestoval, že Dohalský arcibiskupem nikdy nebude, protože jím bude on sám. Dohalský mu odpověděl: „Nu ovšem, můžete se jím stát, ale napřed to musí Německo vyhrát!“ Tato poznámka nezůstala bez odezvy, zatčení Antonína bylo nevyhnutelné. Byl čas tuhých represí po atentátu na Heydricha, 13 dnů scházelo do obklíčení úkrytu a likvidace obou atentátníků a pěti dalších parašutistů v pravoslavném kostele sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici. Vedle preláta Otto Stanovského věděl o úkrytu i Antonín. Zatčen byl v souvislosti s příslušníky pravoslavné církve, kteří poskytli atentátníkům úkryt a podporu. Stalo se tak ráno 5. 6. 1942 hned poté, co dosloužil mši v ústavu Ludvíka Seyvaltera pro nevidomé dívky, spravovaném řádem františkánek na Kampě. Téhož dne byl zatčen také jeho starší bratr František.

Po řadě dnů věznění a výslechů v pankrácké věznici byl převezzen do Malé pevnosti Terezín. Zde na něho vzpomínal pozdější litoměřický biskup Štěpán Trochta: „Protože měl ovázanou celou hlavu, ptal jsem se ho, co s ním prováděli, a vyslovil jsem mu své politování. Odpověděl: „Haec est vera imitatio Christi.“ (To je pravé následování Krista.) Byl to šlechtic

Jeho Milost Msgr. ThDr. Antonín Bořek-Dohalský

a jemný člověk. Proto na mě tento jeho výrok hluboce zapůsobil. Před odsunem do Osvětimi mě požádal o sv. zpověď.“ Ve druhé polovině června 1942 byl Antonín deportován do koncentračního tábora v Osvětimi. Zde nevydržel nelidské zacházení a 3. září 1942 umírá ve věku nedožitých 53 let.

Osobnosti a činy bratrů Bořků-Dohalských dnes připomínají pamětní desky na Olšanském hřbitově v Praze (Antonín společně s bratrem Zdeňkem), na Gymnáziu Jana Nerudy v Praze (Zdeňk Bořek-Dohalský, věnováno učitelům a žákům školy a obětem nacismu), na náměstí Míru v Domažlicích (upomíná bratry Dohalské) a jedna z ulic v Praze-Vysočanech nese název Bratří Dohalských.

Pocta Bedníkoví v Památníku Terezín, 2021

Pocta Bedníkoví je ohlednutím za osudy hraběte Zdeňka Bořka-Dohalského a dalších příslušníků šlechty v okupované vlasti i na frontových liniích. Vzpomínková akce se koná každoročně v den výročí poprav Zdeňka Bořka-Dohalského 7. února z iniciativy Památníku Terezín a Ústavu pro studium totalitních režimů.

Pro Památník Terezín Luděk Sládek

Zvláštní poděkování panu Mgr. Zdeňku Hazdrovi, Ph.D., historikovi a řediteli ÚSTR

www.facebook.com/TerezinMemorial
www.pamatnik-terezin.cz

PAMÁTNÍK TEREZÍN
 MALÁ PEVNOST
 MUSEUM
 GHETTA
 národní kulturní památka

Instagram Facebook #BEZVAZAMEK

KLÁŠTERECKÉ HUDEBNÍ PRAMENY

18. ročník letního hudebního festivalu a mezinárodních houslových kurzů

4. - 10. července 2022

Zámek Klášterec nad Ohří

Předprodej od 1. dubna na kultura.klasterec.cz

Jarní klášterecké výlety

Město Klášterec nad Ohří leží na levém břehu řeky Ohře na rozhraní Krušných a Doupovských hor a je právem nazýváno perlou Krušnohoří.

Zámek Klášterec nad Ohří

Dominantou města je neogotický zámek s anglickým parkem a na něj navazující zóna Lázní Evženie. Najdete u nás také druhou nejstarší porcelánku v našich zemích, která je i v současnosti největším prodejcem porcelánu u nás a znát ji můžete pod značkou Thun 1794. V okolí města si můžete vyšlápnout na některý z blízkých hradů, které nabízejí neopakovatelné výhledy po okolí, ať už je to zřícenina hradu Šumburk či hradu Lestkov. Nezapomeňte si udělat výlet i na další přírodní krásy, které okolí Klášterce nabízí, ať už to budou Rašovické skály, kde najdete jednu z nejhezčích vyhlídek v katastru města, nebo Špičák nad Perštejnem s nádhernou vyhlídkou na údolí mezi Doupovskými a Krušnými horami.

Pokud vám nevádí trochu náročnější výšlap, tak kopec Mravenčák je to pravé. Z města jste na parádní vyhlídce na řeku Ohři zhruba za 45 minut.

A pak už snad zbývá jen naučná stezka Cesta z města na samé hranici katastru a rozhodně stojí za prozkoumání. Sledujte modrou turistickou značku a pozor, ať si nenamočíte boty!

Hrad Egerberk (Lestkov)

Klášterec nad Ohří
město porcelánu

Turistické informační centrum
nám. Dr. E. Beneše 85, 431 51 Klášterec nad Ohří
tel.: +420 474 359 687
e-mail: icklasterec@muklasterec.cz
www.klasterec.cz

Hraniční kámen

Turistickou atraktivitou Krušných hor je kámen tří panství. Nalézá se na katastrálním území města Jáchymov mezi Fichtelbergem a Klínovcem v nadmořské výšce 1165 m n. m.

Kámen tří panství

Jděte k němu pěšky z parkoviště na klínovcém hřebeni, lesním průsekem po pěšině k větrným elektrárnám nad Neklidem. U stožáru na mýtině pokračujte vpravo k rozcestníku KK006, kde kámen uvidíte. Z parkoviště to je cca 500 m. Byl vztyčen v roce 1677 a označoval panství Schwarzenberg, Hauenstein a Jáchymov. Uvedený letopočet 1729 souvisí s vyznačením zemské hranice. Reliéfní znaky na kameni jsou od mistra Matthese Eberta z Jáchymova.

-felix-

foto © Wikimedia Commons, autor Zorka Sojka

Zahájení turistické sezony a výročí města Turnov

Po sedmácté se letos bude konat akce Český ráj dětem, která tradičně zahajuje turistickou sezonu v Českém ráji a na Turnovsku. Proběhne v sobotu 30. dubna 2022 a je určena především rodinám s dětmi, jak již název napovídá.

Akce Český ráj dětem r. 2017

Akce vychází z úspěšné celoroční turistické hry „Za pověstmi Českého ráje“.

V letošním putování zavítáte do Hruboskalského skalního města a na hrad Valdštejn. Děti i dospělí si vyzkouší své znalosti Českého ráje, setkají se s postavami z českorajských pověstí a za úspěšné splnění všech úkolů obdrží malou odměnu. V cíli pochodu, ve Sportovním rekreačním areálu Maškova zahrada v Turnově, je připraven bohatý

kulturní program a zajímavé atrakce pro děti. Celý den vyvrcholí přijezdem krále Granáta s královnou a družinou a symbolickým předáním vlády nad pohádkovou krajinou. Bližší informace najdete na webových stránkách infocentra.

Na jaře se vydejte na výlet do Hruboskalského skalního města, kde leží hrad **Valdštejn** – rodový hrad pánů z Valdštejna. V dubnu bude otevřen o víkendech a svátcích. I v letošním roce se Valdštejn stane dějištěm mnoha zajímavých akcí. Těšit se můžete na dětem oblíbené **prohlídky s loupeživým rytířem či princeznou**. Zveme vás také na úspěšné **noční prohlídky** a tradiční akce, jakými jsou např. pouť, rytíři, Hradozámecká noc či Dětské hry a klání. Podrobný program a aktuální informace o otevírací době najdete na webových a facebookových stránkách hradu.

V roce 2022 slaví Turnov 750 let od první písemné zmínky. K tomuto výročí se chystá řada kulturních a sportovních událostí, které se budou

Město Turnov

konat po celý rok. Více informací na webových stránkách www.turnov.cz.

TURNOV 750 LET

Regionální turistické informační centrum Turnov
náměstí Českého ráje 26, 511 01 Turnov
tel.: +420 484 803 041-2
e-mail: info@turnov.cz
www.infocentrum-turnov.cz

Hrad Valdštejn
Kadeřavec 18, 511 22 Turnov
mobil: +420 739 014 104, +420 733 565 254
e-mail: info@hrad-valdstejn.cz
www.hrad-valdstejn.cz

Šlechtic, kališník i katolík (630 let)

Hynek Krušina IV. z Lichtenburka se narodil roku 1392 Janu Krušinovi IV. z Lichtenburka, matka neznámá. Měl mladší bratry Alexandra a Jana, byl dvakrát ženatý, s Annou z Házmburka a Annou z Koldic. Z prvního manželství měl Viléma, z druhého Eufémii a Reginu. Šlechtic z rodu Ronovců měl jako rodové sídlo hrad Kumburk.

Fiktivní portrét Hynka Krušiny IV. z Lichtenburka, Bartoloměj Paprocký 1593

Roku 1415 připojil svou pečeť na stížný list proti upálení Jana Husa a na sněmu 5. 9. 1415 na Starém Městě pražském se stal členem branného svazu husitské šlechty a jejich hlavním hejtmanem. Na jaře 1420 přivedl orebity do Prahy na pomoc proti první křížové výpravě. Bitvy na Vítkově se však nezúčastnil. Do Prahy se vrátil na podzim s posilami a vedl obléhání Vyšehradu, kdy dojednal jeho vydání a byl odměněn rytířským pásem a hradem Lichnice. Po smrti bratra zdědil Hostinné. Patřil k umírněným husitům, nakonec se vzdal vrchního velení, ale zůstal spojencem pražanů. Na jaře 1421 vedl orebity na úspěšném tažení ve východních Čechách. Na Čáslavském sněmu byl zvolen do prozatímní zemské vlády. Krátce poté vedl s Čeňkem z Vartemberka husitské vojsko proti vpádu Slezanů, se kterými uzavřeli nevýhodné příměří, za což se museli v Praze hájit proti žalobě kněze Ambrože. V létě 1421 orebský svaz opustil a stáhl se do ústraní. Po pádu Želivského podporoval Korybutoviče a byl u obléhání Karlštejna. Postupně ale přešel na stranu odpůrců husitství a věnoval se kořistnickým nájezdům na východě Čech, v Kladsku a Slezsku. Do roku 1429 se vrátil ke katolické víře. Od Zikmunda získal řadu zástav a Miletín, po jeho smrti podporoval Albrechta Habsburského, na jehož korunovaci nesl královský meč. Roku 1440 přešel na stranu Hynce Ptáčka z Pirkštejna a zakoupil častolovické panství se zástavním právem na Kladsko a Minsterbersko, Potštejn, Častolovice, Nové Hrady a Choceň. Ke konci života panství prodal Jiřímu z Poděbrad a podpořil jeho volbu zemským správcem (1452). Hynek Krušina IV. z Lichtenburka zemřel 4. 3. 1454 v Kladsku.

Alois Rula

Rytíř z rodu kovářů (195 let)

Ne danajských darů od právních zástupců, konstatoval dědeček z Rispaldiců Čeněk Šlégl v komedii Ducháček to zařídí. Právo má své kořeny v Babyloně, ale nás zajímá muž považovaný za tvůrce českých právních dějin.

Hermenegild Jireček, rytíř ze Samokova, se narodil 13. dubna 1827 ve Vysokém Mýtě. Studoval piaristické gymnázium v Litomyšli (1839–1843), poté v Praze Akademické gymnázium. Studoval také historii na Filozofické fakultě Karlo-Ferdinandovy univerzity (1844–1846) a na Právnické fakultě (1846–1850). Za studií psal do časopisů Květy, Česká včela a Borovského Národních novin. Poté odešel do Vídně (1850–1852) do redakce Vídeňského deníku

jako odpovědný redaktor kulturní přílohy Vesna. Praktikantem c. a k. ministerstva kultu a vyučováním se stal v dubnu 1854 a zůstal tu do svého odchodu do penze 1894. Ve Štýrském Hradci byl promován doktorem práv (1855), v témže roce se stal dopisujícím členem Královské české společnosti nauk,

Rodný dům H. Jirečka ve Vysokém Mýtě (zbourán), foto Julie Jirečkové

Samokova". S manželkou Julií vychoval tři dcery (Marii – *1872, Noemi – *1874, Julii – *1878). Hermenegild Jireček zemřel 29. 12. 1909 ve Vysokém Mýtě a pohřben byl v rodinné hrobce na městském hřbitově.

Josef Grof

foto © Wikimedia Commons; Regionální muzeum Vysoké Mýto

Dělostřelecká tvrz Adam

Naše předválečné opevnění bylo budované v letech 1935–1938 především na hranicích s hitlerovským Německem a horthyovským Maďarskem coby reakce na jejich agresivní politiku vůči nám. Dělostřelecká tvrz Adam je její součástí a měla se skládat z celkem osmi objektů.

Dělostřelecký srub K-S 43 Veverka

„Adama“ najdete u obce České Petrovice, asi 2 km západně od česko-polského hraničního přechodu Mladkov-Petrovičky. Do září 1938 se podařilo tvrz stavebně takřka dokončit. Scházely však hlavní dělostřelecké zbraně. Z celkem šestnácti plánovaných dělostřeleckých tvrzí byl Adam rozlohou nejmenší. Na tvrzi mělo být umístěno 8 srubů: pěchotní sruby K-S 39 „Hodek“, K-S 40 „U háječku“, K-S 41 „Pod vrškem“. Dále pak minometná otočná věž K-S 44 „Za větrem“, vchodový objekt K-S 43a „Na sekyře“, dělostřelecká

Pěchotní srub K-S 36 „Pod Adamem“

otočná věž K-S 42 „Trigonometr“ a dělostřelecké sruby K-S 43 „Veverka“ a K-S 45 „Jabůrek“. Stavebně započít se nepodařila minometná věž, ale v září 1938 byla tvrz stavebně téměř dokončena. Scházely však zmíněné hlavní dělostřelecké zbraně a nebyla ani instalována dělostřelecká otočná a výsuvná věž. Objekt tak byl nebojeschopný. Tvrz Adam **není přístupná veřejnosti**, ale výlet do jejího okolí stojí za váš čas.

-lgs-

foto © www.mapy.cz; www.pevnost.web2001.cz

Kdo je Kukula a kdo Chňapík

Přívětivě zvlněná krajina kolem města Ústí nad Orlicí a řeky Tichá Orlice je jako stvořená pro pohodové výlety na kolech i nenáročnou peší turistiku pro rodiny s dětmi. Na svých toulkách po městě a okolí města můžete hravou formou získat dějepisné či přírodovědné informace.

Naučné stezky vás obohatí o nové informace ze života zvířat a rostlin. Jednu z nich, **interaktivní naučnou stezku s** crossfitovým hřištěm, lavičkami, altánky a rybníčkem, hmyzím domečkem a informačními panely, **můžete projít v parku Wolkerovo údolí**, jen pár kroků od centra města.

Za návštěvu stojí také **areál na Andrlově chlumu**, na jehož vrcholu stojí rozhledna Stříbrná krasavice. Kovová konstrukce se tyčí do výšky 32 metrů a z jejího ochozu lze spatřit nejen město, ale také Jeseníky, Orlické hory i Králický Sněžník. Pod rozhlednou je možné se občerstvit v Janderově chatě KČT a pro děti bude zajímavým zpestřením dětské hřiště a Perníková chaloupka. Na peší trase k vrcholu mohou děti hledat v lese sovu Kukulu, dráčka Chňapíka nebo Poustevníkovu a jiné studánky.

Fyzickou zdatnost si můžete ověřit v **areálu aktivní turistiky Cakle**. Zde můžete vyzkoušet dětské Tarzanovo hřiště, horolezeckou stěnu s via ferratou, střelbu z luků, lasování, práskání bičem, chůzi na chůdách a sjíždění řeky. Můžete si zde zapůjčit také kola, lodě, vodácké vybavení, turistické a lezecké potřeby.

A co u nás podniknout, když prší?

Pod střechem se můžete schovat například v **krytém plaveckém bazénu** se slanou vodou a relaxační zónou, ve **skateparkové hale** se čtyřiceti překážkami nebo v sále **minigolfu** v areálu Nová Louže. Přístřeší vám poskytnou také **městské**

muzeum v centru města. Najdete zde pestrou a poutavou nabídku tematických expozic včetně ústeckých malovaných betlémů. Odpočinout

a zhodnotit své putování můžete v restauraci v příjemné zahradě.

Těšíme se na vaši návštěvu a zveme vás k objevování krásných zákoutí našeho města. Svoje putování po městě můžete začít v novém **parku u kostela** nedaleko náměstí a pro ubytování zvolit například **Sporthotel Tichá Orlice**, který se nachází u nástupního místa na **cyklostezky**. Ty jsou vhodné nejen pro děti, ale také pro in-line bruslení. Pěšky nebo na kole také můžete absolvovat náš poznávací **okruh městem**, na němž projdete nejzajímavější místa našeho města.

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Který slavný sportovec se narodil v Ústí nad Orlicí?

- a) Jaroslav Kulhavý
- b) Pavel Nedvěd
- c) Roman Šebrle

2. Jak se jmenuje Dům dětí a mládeže v Ústí nad Orlicí?

- a) Sluníčko
- b) Duha
- c) Animo

3. Jak jmenuje budova, ve které sídlí Městské muzeum Ústí nad Orlicí?

- a) Hartmanova vila
- b) Janderova vila
- c) Hernychova vila

Své odpovědi nám posílejte do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží od Města Ústí nad Orlicí zajímavé ceny.

objevuj [ou]

Město Ústí nad Orlicí

Turistické informační centrum
Sychrova 16, 532 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz

Šibenice v Třebíči

„Ten skončí na šibenici!“ Možná jste o někom něco podobného někdy už slyšeli. V Třebíči mají dlouhodobé zkušenosti s tímto ponurým místem.

Pozůstatky třebíčského popraviště

Lidové u šibenice, oficiálně Na Spravedlnosti

Na východ od města můžete dnes nalézt travnatý pahorek, který je pozůstatkem bývalé městské šibenice. Zajímavá je poloha místa, protože se nachází nedaleko od křížení tří královských cest. Před několika staletími zde byl poměrně rušný provoz, protože popraviště sloužilo k výkonům hrdelních rozsudků už od roku 1335, kdy toto právo městu udělil král Jan Lucemburský. Dlouhá léta se sem tam něco událo, poprav ale postupně ubývalo, až nakonec reforma hrdelního soudnictví za Marie Terezie městu právo v roce 1755 odňala. Poslední záznam o popravě se dochoval z roku 1754, kdy byli popraveni tři pastýři. V průběhu časů zde byly vykonávány všechny tehdy u nás obvyklé typy trestů, poprav a zostřujících trestů. K tomu však muselo být popraviště ze stavebního hlediska přizpůsobováno, a celý prostor tak býval velice často stavebně upravován. V září roku 1931 byly zbytky této šibenice náhodně objeveny při stavebních úpravách a v hloubce 15 cm byly nalezeny kosti dvou až údajně třiceti pravděpodobně popravených osob. Z původní podoby šibenice se dodneška zachovaly jen zbytky zdí, dřevěné konstrukce zlikvidovaly přírodní živly. Zbyl po ní čtvercový půdorys 580 x 580 cm o šířce stěn 90 cm a nejvyšší stěně 120 cm.

-babok-

Čertův kámen u Melechova

Při cestě na Melechov, nejvyšší vrchol Světelska a Ledčecka, doporučujeme navštívit přírodní památku Čertův kámen. Jak už název napovídá, jde o tajemné místo, opředené řadou bájí a pověstí. V sousedství se nachází také zřícenina tvrze Melechov ze 14. století.

Čertův kámen

Čertův kámen je žulová skála, ke které se dostanete nejlépe z vesnice Rejčkov po červené značce. Minete rybníček a na křižovatce lesních cest se dáte vpravo. Útvar je charakteristický svými puklinami a převisy. V určitém úhlu pohledu pak připomíná hlavu čerta. Na jeho vrcholu jsou dvě prohlubně, ve kterých se často drží voda.

Zřícenina tvrze Melechov

Odtud můžete pokračovat po červené do rekreačního střediska Rohule a následně po zelené k vrcholu a zřícenině tvrze. Postavena byla v gotickém slohu a nachází se severně od obce Kouty (zmiňována jako tvrz Nelechova či Koutecká). Ve své době plnila funkci ochrany zemské stezky z Rakouska přes Humpolec a Ledčec ke Kutné Hoře a dále. Roku 1415 tu majitel tvrze Albert z Nelechova opatřil svou

pečetí střížný list české šlechty proti upálení Mistra Jana Husa (proto tvrz Nelechova). Po smrti Alberta přešla tvrz na jeho syna Petra Skálu a následně odumřeli císaři Zikmundovi. Později o ni byly vedeny soudní spory a vystřídala mnoho majitelů. Posledními byli Trčkové z Lípy, kteří ji připojili k Lipnici. V místě probíhaly v 60. letech a mezi roky 2004–2005 archeologické průzkumy a došlo i na opravu a stabilizaci stavby.

-feliX-

foto © archiv Vysočina Tourism

Čtyři palice

Na Vysočině najdete mnoho přírodních krás, ale mezi nejzajímavější patří skalní útvar Čtyři palice, nacházející se v CHKO Žďárské vrchy. Leží východním směrem od obce Křížánky a roku 1990 byla oblast vyhlášena přírodní rezervací.

Rulové skalní útvary svým vzhledem připomínají čtyři palice, jež vznikly mrazovým odvětváním hornin. Jednotlivé skalní útvary mají své názvy – Čtyřpaličatá skála, Děvín a Tvrz, na něž navazuje ještě jeden menší skalní útvar Opomenutá.

České Milovy, turistický rozcestník Čtyři palice, 732 m n. m.

Nejvýznamnější z nich, Čtyřpaličatá skála, dala dle svého tvaru jméno celému útvaru. Čtyřpaličatá dosahuje na délku 50 m, výšku stěn má 33 m a u vrcholu je rozčleněna na čtyři palice s názvy Sfinga, Kobyla, Paličák, Bašta. Je z ní krásný výhled do údolí řeky Svratky a na nedaleký vrchol Devět skal.

Skalní útvar Čtyři palice

Skály a skalní sutě jsou porostlé lišejníky a mechovými rostlinami a obklopeny smrkovými bučnicemi. V rezervaci žije řada bezobratlých živočichů, hnízdí zde datel černý, sýc rousný, holub doupňák, vidět můžete i jezevce. Z rostlin zde najdete kapradiny, trávy a borůvky. Celková plocha rezervace je 7,36 ha. V současnosti jsou skály využívány jako cvičný horolezecký terén pro registrované horolezce. Do oblasti přírodní rezervace vede modrá, žlutá a zelená turistická značka.

-ab-

foto © www.shalbatoh.cz, www.ceskehory.cz

Pohled na Bučovice z lesoparku Kalvárie

Za šlechtou i turistikou do malebných Bučovic

Renesanční zámek s dechberoucím arkádovým nádvořím a originálními sály, přibližně dvanáctihektarový lesopark takřka v centru města, neobvyklý farní kostel, židovský hřbitov, biocentrum lákající k vycházkám, letní koupaliště. To jsou hlavní lákadla Bučovic, města s bohatou historií ležícího na jihu Moravy.

Lesopark Kalvárie

Státní zámek Bučovice

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Náměstí Svobody

Dějiny tohoto malebného města se začaly psát v roce 1322, kdy se o Bučovicích objevila první písemná zmínka na listině velehradského kláštera. Jejich dřívější existenci však dokládají archeologické výzkumy, které prokázaly, že v prostoru dnešní zámecké zahrady stál již ve 13. století velký kamenný kostel a na místě dnešního lesoparku se tehdy nacházel dřevěný hrádek.

V 15. století do městečka přišli židé, kteří se zasloužili o jeho hospodářský rozvoj, především ve druhé polovině 18. a v první polovině 19. století. Dnes o jejich někdejší existenci v Bučovicích svědčí už jen rozsáhlý židovský hřbitov.

V poslední čtvrtině 16. století začal majitel panství Jan Šembera budovat nejskvostnější renesanční zámek na Moravě. Stavbu dokončila

jeho dcera Kateřina s manželem Maxmiliánem z Liechtensteina ve 30. letech 17. století. V té době zámecké nádvoří obohatila manýristická fontána. Na zámku byla zřízena kaple a ve stejné době byl vystavěn nový farní kostel v barokním stylu (po stavebních úpravách ve 20. letech 19. století získal zvenjšku neobvyklý pozdně klasicistní vzhled).

Stopu šlechty návštěvníci města najdou i ve zhruba dvanáctihektarovém lesoparku Kalvárie, který nechal v 80. a 90. letech 19. století vytvořit na kopci nad městem kníže Jan II. z Liechtensteina. Lokalita prošla v letech 2019 a 2020 rozsáhlou obnovou a nyní slouží místním i turistům k volnočasovým aktivitám nebo odpočinku. K tomu láká i biocentrum se dvěma rybníky v místní části Vícemilice. A nejen pro rodiny s dětmi je v létě

k dispozici koupaliště s vyhřívanou vodou, přes zimu krytý bazén. Díky poloze na úpatí Ždánického lesa pak Bučovice nabízejí aktivní odpočinek příznivcům pěší turistiky a cyklistiky. Značenými stezkami se lze snadno dostat do Chřibů nebo do Moravského krasu.

700 let Bučovic

Město si letos připomíná 700 let od první písemné zmínky o Bučovicích a připravilo celoroční program, jehož zlatým hřebem budou městské slavnosti připravované na **10.–12. června**. Během nich se návštěvníci přenesou do doby rytířů a rytířských turnajů. Akce s názvem **700 let Bučovic: Městské slavnosti** bude určena do-

spělým i dětem. K dalším kulturním akcím, které u nás můžete navštívit, patří **XXII. zámecký košť vín** (14. 5. 2022), hudební festival **Litava Park** (27.–28. 5. 2022), **Zámecké filmové léto** (27.–30. 7. 2022) nebo **XV. festival ochotnických divadel Miroslava Doležala** (9.–15. 10. 2022).

Více se dozvíte na www.bucovice.cz.

700 LET BUČOVIC
1322—2022

Informační a kulturní středisko Bučovice
Jiráskova 502, 685 01 Bučovice
tel.: +420 517 324 429
e-mail: haskova@bucovice.cz
www.bucovice.cz

Starý Světlov

Nedaleko vsi Podhradí u Luhačovic, blízko vrchu Bába, se nachází pozůstatky hradu Starý Světlov. Jeho historie sahá až do 13. století.

Pozůstatky Starého Světlova

V 15. století hrad vlastnil uherský magnát Pankrác, co se neblaze proslavil jako vůdce lapků pustošících celý kraj. Proto moravští stavové hrad od Pankráce odkoupili. Za česko-uherských válek trpěl celý kraj četnými nájezdy. Těmi byl poznamenán i Světlov. Byl pobořen, opuštěn a postupně chátral. Proto bylo nad Bojkovicemi vybudováno nové sídlo zvané Nový Světlov. Starý Světlov jsou jen ruiny, z hradu se dochovaly zbytky zdiva a příkop. Od roku 1964 je chráněn jako kulturní památka.

Martina Jurová

Rozhledna Čubův kopec

Necelé dva kilometry od obce Francova Lhota, co by kamenem dohodil na Slovensko, se do nadmořské výšky 720 m vypíná Čubův kopec. Na jeho vrcholu stojí romantická dřevěná rozhledna.

Architektura dřevěné rozhledny je inspirována valašským kloboukem lepákem. Vystavěna byla počátkem 21. století na místě rozhleden starších, které tu stávaly už za druhé světové války. Pěšky to k rozhledně je 2,7 km s převýšením 100 m za pohodlných 40 minut. Okolo vede i cyklostezka Hornolidečská magistrála. Trasa z Francovy Lhoty vede po červené nebo modré značce na Střelenský vrch.

Výhled na Francovu Lhotu z rozhledny

Rozhledna Čubův kopec

Odtud budete pokračovat na Čubův kopec, kde stojí rozhledna. Tyčí se do výšky 18 m a do širokého kraje se můžete podívat z několika vyhlídkových plošin. Z rozhledny jsou krásné pohledy na Javorníky, Vizovickou vrchovinu, Bílé Karpaty, ale i Vekou a Malou Fatru na sousedním Slovensku. Aby každý věděl, na co se dívá, byly tu osazeny orientační mapky. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Martina Jurová

foto © Wikimedia Commons, autor Ondřej Koníček, Marzper

Hotel Guide 2022

Hotely a ubytování na Slovensku

Proč objednat Hotel Guide

30. vydání barevné publikace **HOTEL GUIDE 2022** vychází ve slovenském, anglickém a německém jazyce. Obsahuje více než **2 600** záznamů o ubytování v hotelích, penzionech, apartmánech, chatách, rekreačních zařízeních, kempech a v soukromí na Slovensku. Informace jsou

seřazeny dle 8. samostatných krajů, začínaje mapou a stručným úvodem. V knize jsou podrobné informace o vybavení, o poskytovaných službách, cenách a kapacitě jednotlivých zařízení. Kapitola **UBYTOVÁNÍ** obsahuje dvě další části s názvem **KEMPINKY** a **RESTAURACE**. Další samostatné kapitoly jsou: **CONGRESS GUIDE**, který přináší tipy pro uspořádání kongresů, školení a různých firemních akcí.

SPA GUIDE představuje celkový přehled lázeňských zařízení na Slovensku se specifikací léčených nemocí a lázeňských procedur. Publikaci doporučujeme pro obchodníky, profesionály v cestovním ruchu, cestovní kanceláře, manažery, obchodní cestující, sekretářky a pro všechny ty, kteří se rádi přijedou podívat na

1. Kolik let vychází Hotel Guide SK?

- a) 30 let
- b) 28 let
- c) 26 let

2. Kolik stran má Hotel Guide 2022?

- a) 242 stran
- b) 256 stran
- c) 284 stran

3. V kolika jazycích vychází Hotel Guide 2022?

- a) slovensky
- b) slovensky / anglicky
- c) slovensky / anglicky / německy

Své odpovědi nám pošlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Cestovní agentury HEPEX Hotel Guide 2022

Slovensko. Naše publikace je také vhodným dárkem pro vaše přátele, známé nebo pro obchodní partnery.

Cestovní agentura HEPEX – Slovakia, s. r. o.
 Rozmarínová 22, 945 01 Komárno
 tel.: +421 357 713 149
 e-mail: info@travelguide.sk
www.travelguide.sk

i Kladno

Kladenský zámek, jedna z nejstarších staveb města, je plný zážitků. Můžete zde navštívit galerii s kabinetem fotografie, expozici Zdeňka Milera, barokní kapli sv. Vavřince, pracovnu břeňovského opata nebo zámeckou zahradu s medvěďáři.

www.kladenskyzamek.cz

i IC Toužim

Desítky minerálních pramenů, naučné stezky, torza zaniklých vesnic i významné kulturní památky. To jsou náměty pro individuální turistiku, které nabízí venkovský prostor Karlovarského kraje. Tipy na výlety naleznete na webu infocentra Toužim.

www.infotouzim.cz

i Mariánské Lázně

Letos v Mariánkách Infocentrum Mariánské Lázně vás zve na oblíbené komentované prohlídky, které začínají 2. dubna. Oslavte začátek jara s našimi průvodci a poznejte sílu přírodních léčivých zdrojů či tajné lásky slavných návštěvníků.

www.marianskelazne.cz

i Bílina

Radniční věž Informační centrum v Bílině nabízí výstup na radniční věž vysokou 63 m, kdy vystoupáte 41 schodů na ochoz a odměnou vám bude výhled na dominanty města, zámek, kostel sv. Petra a Pavla, ale také nejhezčí znělcový útvar v Evropě – Bořeň.

www.icbilina.cz

i Březno

Kostel sv. Petra a Pavla z 18. století je dominantou obce Březno u Chomutova, stavěl se 24 let. Pyšní se dokonalou akustikou. Součástí je i výklenková kaplička na jižní straně kostela. Obě stavby jsou památkově chráněny.

www.obecbrezno.cz

i Česká Lípa

RTIC vám nabídne prohlídku o historii České Lípy, komentovanou procházku centrem města Česká Lípa a poradí vám, kam se z Lípy vydat na kole na krásný výlet do Lužických hor nebo do Máchova kraje. Užijte si město i přírodu v jednom dni.

www.turistika.mucl.cz

i Telč

Telč slaví 30 let na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO 1992–2022. Přijďte do jednoho z nejstarších a nejkrásnějších měst, které dodnes vypadá jako za svých nejslavnějších časů, za vlády pánů z Hradce.

www.telc.eu

i TIC Hodonín

Místo, kam by měly vést vaše první kroky. Seznámíme vás se všemi krásami města, jako jsou lázně, muzea nebo zoo. Informujeme vás o kulturním, společenském i sportovním dění. Můžeme být i vaší kanceláří na cestách. Stavte se. Jsme tu pro vás.

www.hodonin.eu

i Litovel

Městečko ležící na šesti ramenech řeky Moravy, často přezdívané Hanáckými Benátkami. Přijďte se podívat na město z výšky z 65 m vysoké radniční věže nebo navštivte Muzeum Litovel. V létě bude nově otevřeno největší muzeum harmonik ve střední Evropě.

www.litovel.eu

i Leskovec nad Moravicí

Vodní nádrž Slezská Harta Podnikněte výlet po okolí údolní nádrže Slezská Harta, která je vybudovaná na řece Moravici v Nížkém Jeseníku poblíž města Bruntál. Nádrží prochází historická zemská hranice Moravy a Slezska. Jedná se o nejmladší přehradní nádrž v Česku.

www.slezskaharta.cz

i Vsetín

Vsetín, město rozkládající se na obou březích řeky Bečvy, město s bohatou historií, památkami a krásnou okolní přírodou. Město, které vám splní všechny tužby vaší dovolené, město, které vám umožní strávit volný čas tak, jak si budete přát.

www.ic-vsetin.cz

i Zlín

Poznejte jedinečnou architekturu s nezaměnitelným výrazem. Typické červené domky, tovární areál, mrakodrap s pojízdnou kanceláří a vyhlídkovou terasou, architektonický skvost Památník Tomáše Bati a řada významných vil se řadí mezi top památky.

www.ic-zlin.cz

Arboretum Borotín se nachází na Blanensku a začalo se budovat v 80. letech. Sloužilo jako názorná ukázka okrasného materiálu a různých způsobů výsadby. Po revoluci se o něj přihlásili dědicové a pod jejich vedením ...

POMŮČKA: GROS	MALÍŘSKÁ POMŮČKA	1. DÍL TAJENKY	INICIÁLY SPISOVATELE MERLEHO	MODEL FIATU	PŘIJÍMACÍ MÍSTNOST PRO HOSTY	NÁZEV AUTOBAZARU	MPZ NIZOZEMÍ	SBOR STATISTŮ	ZNAČKA DOMÁČÍCH SPOTŘEBIČŮ
						KANADSKÝ ZPĚVÁK PAUL ???			
PŘEHOZ NA STŮL						LÉČIVÁ ROSTLINA			
OFICIÁLNÍ STÁTNÍ PÍSEŇ						ZNAČKA MANGANU			
NÁZEV HLÁSKY L			ZNAČKA MLEČNÝCH VÝROBKŮ HOD				ZNAČKA MILIGRAMU JEDNA A JEDNA		
POVRCHOVÝ DŮL				INIC. HERCE NOVÉHO ČÁSTICE S NÁBOJEM		DOPRAVNÍ PODNIKY ZKR. INDIÁN			ŘEV
	ALKALOID V ČAJI FOLKOVÝ ZPĚVÁK					STŘEDOVĚKÝ NÁJEZDNÍK PROTIKLAD			
ROČNÍ OBDOBÍ					OPORY PŮV. OBYV. PYRENEJÍ				
NÁZEV ŘÍMSKÝCH 1000			DROBNÁ ŽENSKÁ OZDŮBKA SLABĚ				ZÁVODNÍ KLUB ZKR. ZNAČKA POČÍTAČŮ		
NĚMECKÉ ZKR.				VRCHNÍ OVČÁK CITOSLOVCE ZUCHNUTI				2. DÍL TAJENKY	VÝCHODOČESKÁ ENERGETIKA ZKR.
SYMBOL KŘESŤANSTVÍ						TAK ZVANÁ ZKR. KARETNÍ HLÁŠKA			
	ÚČASTNÍCI LOVU	DRAMA K. ČAPKA SNIŽIT POČET				AMERICKÁ FARMA SVAZ POŽ. OCHRANY			
MASITÁ PŘESNĚDÁVKA					ŘADA ALKOHOL. VÁŘENÝ NÁPOJ				
TA I ONA				GRAND PRIX ZKR. JALOVCOVÝ ALK. NÁPOJ		IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO ZKR. ČÍSLOVKA			ULTRA-KRÁTKÉ VLNY ZKR.
INICIÁLY HUMORISTY RENČINA			VELETUCET ZAST. CHEM. ZN. KŘEMIKU				EVROPSKÁ UNIE ZKR. INIC. ŠACH. KARPOVA		
ZNAČKA KALKULAČEK						BOJOVÉ VOZIDLO			
STAROČIN. KNIHA PROMĚN						NÁDOBA U STUDNY			

Správné odpovědi a výherci

KAM PO ČESKU, BŘEZEN 2022

Celkem došlo 1 589 odpovědí, 1 541 z internetu a 48 dopisů, z toho 908 žen a 681 mužů.

Chmelařské muzeum Žatec

odpověď 1: b) k odvádní oxidu siřičitého vzniklého při sření chmele
odpověď 2: a) odměrná nádoba na chmel
odpověď 3: b) jako sklady a balírný chmele
soutěžilo: 646 čtenářů; 616 správně; 30 špatně

výherci: J. Hudeček, Toužim; B. Valová, Horní Bečva; P. Král, Kolín; A. Janošková, Velká nad Veličkou; J. Hampl, Praha 10; V. Leistman, Újezd u Brna; M. Kasal, Hrádek; K. Čejka, Ševětín; D. Čajková, Ostrava; Z. Štěpánková, Mořice

Edice ČT

otázka: Kdo je Rozárcin tatínek?
odpověď: a) pan Hajný
soutěžilo: 393 čtenářů; 389 správně; 4 špatně

výherci: A. Sedmaierová, Děčín; J. Strnad, Mezříčsko; M. Jira, Hodkovice nad Mohelkou

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?
odpověď: a) hrad Pecka
soutěžilo: 410 čtenářů; 362 správně; 48 špatně

výherci: L. Vala, Horní Bečva; J. Jäger, Smitčice; J. Perutíková, Palkovice

Křížovka

... blahodárně na pokožku
soutěžilo: 381 čtenářů; 378 správně; 3 špatně

výherci: A. Olt, Kolín; P. Honsnejman, České Budějovice; I. Svobodová, Lhota u Příbramě

KAM NA VÝLET – CYKLOSPECIÁL

Celkem došlo 1 735 odpovědí, 1 681 z internetu a 54 dopisů, z toho 993 žen a 742 mužů.

Jihočeským příhraničím po stopách železné opony

odpověď 1: a) České Velenice
odpověď 2: b) Vitorazko
odpověď 3: b) Waldviertel
soutěžilo: 454 čtenářů; 369 správně; 85 špatně
výherci: K. Jirmannová, Jetětice; R. Tremel,

Praha 4; H. Vítková, Opava; J. Elsová, Chotěboř; J. Němčanský, Ratiškovice; J. Mach, Jindřichův Hradec; O. Průchová, Kladno; R. Hynková, Dobruška; H. Homonajová, Praha 3; E. Voblizová, Praha

Cyklokvíz pro malé cyklisty

odpověď 1: a) je řidič nemotorového vozidla
odpověď 2: b) cyklista mladší 18 let
odpověď 3: c) na vhodném místě zastaví a odpočine si
odpověď 4: c) pro jízdu za snížené viditelnosti

odpověď 5: a) bez držení řídítek
soutěžilo: 291 čtenářů; 97 správně; 194 špatně
výherci: D. Višková, Dymokury; J. Brožik, Sokolov; E. Brlicová, Brno

Fotohádanka pro znalce a bystré hlavy

odpověď 1: c) Cholupický potok
odpověď 2: b) Mariánsko-Lázeňský potok
odpověď 3: b) Cyklostezka svatého Metoděje
odpověď 4: c) U Postřelmůvku, Šumperko
odpověď 5: b) U Počápel
odpověď 6: c) Cyklostezka Ohře
odpověď 7: b) Hradubická cyklostezka

odpověď 8: a) Raabs an der Thava
odpověď 9: c) Topol černý (Populus nigra)
soutěžilo: 119 čtenářů; 103 správně; 16 špatně
výherci: J. Strejček, Praha 2; N. Janáková, Chomutov; A. Wolfová, Ostrava; F. Blížňák, Brumov-Bylnice; J. Šmerdová, Mokrá-Horákov

Cykloknihy

otázka: Ve kterém roce Milan Martinec navštívil již všechny evropské státy?
odpověď: b) 2016

soutěžilo: 170 čtenářů; 44 správně; špatně 126
výherci: A. Dostálová, Plzeň; M. Lasáková, Havířov; I. Musilová, Židlochovice

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?
odpověď: a) Vodní nádrž Hracholusky
soutěžilo: 365 čtenářů; 361 správně; 4 špatně

výherci: D. Nemeškalová, Praha; M. Zapletalová, Jaroměřice; V. Haraf, Šumperk

Křížovka

... šlechtického rodu Černínů
soutěžilo: 336 čtenářů; 307 správně; 29 špatně

výherci: D. Kijanicová, Frýdlant nad Ostravicí; V. Baranová, Svoboda nad Úpou; L. Bizoňová, Kostice

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 15. dubna z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

POZOR: Podmínky soutěží najdete na www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky. Nevyzvednuté nebo nepřevzaté ceny výhercem do 30 dnů od jejich zveřejnění propadají bez náhrady.

Poznáte místo na fotografii?

- a) zámek Jindřichův Hradec
- b) zámek Hluboká nad Vltavou
- c) zámek Nový Světlov

Na památky do Poohří?
Skvělá volba!

Sledujte nás.

Dolní Poohří

www.dolnipoohri.cz

LUCEMBURKOVÉ

rodokmen LP 998 - 1458

Lucemburkové jako druhá česká královská dynastie vládli ZEMÍM KORUNY ČESKÉ v letech 1310–1437. Ručně malovaný rodokmen včetně postav a typických detailů pro období gotiky ocení snad každý milovník historie. Rozměr tisku na formát A1 zaručuje dobrou čitelnost i přehlednost. Skvělý dárek, unikátní dekorace, didaktická pomůcka.

KOUPÍTE NA E-SHOPU REDAKCE
www.kampocesku.cz/eshop

poštovní zásilka: 299 Kč
 osobní odběr v redakci: 50 Kč (+ tubus 49 Kč)

• rozměr A1 (594 x 841 mm) • baleno do tubusu • dodává Česká pošta jako doporučený, pojištěný balík do ruky
 KAM po Česku, Kubelíkova 30, Praha 3